

Jaarverslag 2007

PRODUCTSCHAP WIJN

JAARVERSLAG PW 2007

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Bestuur	5
Verordeningen en besluiten	6
Beleidsvoornemens 2006-2010	7
Toezicht	10
Code Goed Bestuur	10
Herinrichting akkerbouwproductieschappen	13
Samenwerkingsverbanden	13
Bezwaar en Beroep	14
Markt	16
Marktonderzoek	16
Product en Dienst	21
Milieu	21
Voedselveiligheid	21
Arbeid	23
Project Verankering Arbeid	23
Arbeidsomstandigheden	24
Wijnonderwijs	25
ICT	26
Algemeen Belang	29
Alcohol en maatschappij	29
Wetenschappelijk onderzoek	32
Wijninformatiecentrum	32
Medebewind	36
Hervorming van de Europese wijnmarkt	36
EU-wijnproductie	37
Afgegeven importcertificaten	38
Nederlandse wijnproductie	38
Financiën	39
Balans per 31 december 2007	39
Financiële resultaten over 2007	40
Heffingen	42
Financiële relaties	43
Bijlage 1 Bestuur	45
Bijlage 2 Commissies	47
Bijlage 3 Secretariaat Productschap Wijn	49
Bijlage 4 Lijst met afkortingen	50

Voorwoord

Het jaar 2007 was een goed jaar voor de wijnsector. De belangstelling voor wijn is groter dan ooit. De Nederlandse consument gaat de betere en iets duurere wijn steeds meer waarderen.

De vraag naar cursussen en opleidingen groeit enorm. Het productschap wil deze positieve ontwikkeling stimuleren. Zo werd in 2007 de databank wijnoopleidingen operationeel. In deze databank zijn 294 cursussen opgenomen bij 131 verschillende opleidingsinstituten. Ook werkt het productschap aan verbetering van de kwaliteit van het wijnonderwijs. Belangrijk was de actualisering van de exameneisen van de Stichting WijnExamens Nederland.

Het productschap levert een bijdrage aan de gezonde ontwikkeling van de wijnproductie in Nederland. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de Nederlandse wijngaardeniers zelf en het Ministerie van LNV. De Nederlandse producenten zijn de amateurstatus ontgroeid en moeten bij de wijnproductie voldoen aan nationale en internationale regelgeving. Het productschap helpt hen hierbij.

In 2007 werd ook forse vooruitgang geboekt bij de verankering van de factor arbeid binnen de werkzaamheden van het productschap. Er is een aanvang gemaakt met het ontwikkelen van een Arbocatalogus. Daarnaast wordt gefocust op levensfasegericht personeelsbeleid en het ontwikkelen van sectoranalyses.

Een zeer belangrijke gebeurtenis in 2007 betrof de vaststelling van de Code Goed Bestuur. In de code zijn verschillende principes en uitwerkingen opgenomen ter bevordering van het transparant, democratisch en doelmatig functioneren van de productschappen.

Op het gebied van verantwoorde consumptie van alcoholhoudende dranken neemt het productschap, namens de sector, zijn verantwoordelijkheid door een bijdrage te leveren aan initiatieven op het gebied van voorlichting van consumenten en training van personeel. Het productschap streeft naar een duurzame samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven bij de aanpak van de problemen.

Meer hierover en over tal van andere onderwerpen leest u in dit jaarverslag.

Wij wensen u veel leesplezier!

Theo Meijer
voorzitter

Hans Burghoorn
secretaris

Bestuur

In de Nederlandse wijnsector verdienen ongeveer 10.000 mensen hun brood. Er zijn in ons land ongeveer 800 bedrijven die professioneel wijn importeren. Daarnaast houden bottelarijen, groothandelaren en detailhandel- en horecaverkooppunten zich bezig met de bewerking, opslag, distributie en afzet van wijn. De gezamenlijke omzet in wijn van de ondernemingen waarvoor het productschap is ingesteld wordt geschat op ruim € 1,6 miljard.

Het Productschap Wijn is in 1993 op verzoek van werkgeversorganisaties en vakbonden ingesteld. Het schap heeft als wettelijke taak een het algemeen belang dienende bedrijfsuitoefening door de ondernemingen, waarvoor zij zijn ingesteld, te bevorderen, evenals het gemeenschappelijk belang van die ondernemingen en van de daarbij betrokken personen te behartigen. Het productschap biedt de wijnsector een wettelijk kader om via regelgeving en daden van vrij bestuur, met daarbij behorende gezamenlijke financiering (heffingen), tot een effectieve en efficiënte aanpak van gezamenlijke belangen te komen.

Het productschap is ingesteld voor groepen van ondernemingen die in het bedrijfsleven een verschillende functie vervullen bij wijn en wijnbouwproducten. Onder wijn wordt hierbij verstaan de drank die door alcoholische gisting is verkregen uit het sap van verse druiven, ook indien naderhand de alcohol hieraan geheel of gedeeltelijk is onttrokken, evenals de alcoholhoudende drank op basis van andere vruchten dan druiven. Onder wijnbouwproducten wordt mede verstaan halfproducten die voortkomen uit het bereidingsproces van wijn of vruchtenwijn. Het productschap is ingesteld voor ondernemingen waarin:

- de bereiding van wijn of vruchtenwijn plaatsvindt;
- de be- of verwerking plaatsvindt van wijn, vruchtenwijn of wijnbouwproducten tot gearomatiseerde wijnen, dranken of cocktails;
- het bottelen van wijn of vruchtenwijn plaatsvindt;
- de handel wordt uitgeoefend in wijn, vruchtenwijn of wijnbouwproducten.

De belangrijkste activiteiten van het productschap zijn:

- overlegplatform voor het bedrijfsleven, ministeries en internationale organisaties over onder andere marktordeningregelingen, oenologische praktijken etc.;
- verstrekken van marktgegevens;
- adviseren over milieuaangelegenheden;
- begeleiden van Arbo-activiteiten;
- verstrekken van hygiëncodes;
- uitvoeren van wijnregelingen;
- voorlichten over handelspolitieke onderwerpen zoals douanetarieven en invoer;
- adviseren over levensmiddelenrechtelijke aangelegenheden zoals etikettering, traceerbaarheid etc.;
- initiëren van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van alcohol en gezondheid;
- voorlichten over verantwoord alcoholgebruik;
- bevorderen van maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- initiëren en stimuleren van professioneel wijnonderwijs in Nederland;
- bedrijfsleven en consument voorlichten over het product wijn;
- ondersteunen en voorlichten van de Nederlandse wijnproducenten.

Het bestuur van het Productschap Wijn bestaat uit 15 leden. Daarvan worden 9 leden door organisaties van ondernemers en 6 leden door organisaties van werknemers benoemd. Het bestuur benoemt uit zijn midden het dagelijks bestuur. De samenstelling van het bestuur vindt u in bijlage 1.

De voorzitter bekleedt een onafhankelijke positie. Hij wordt bij Koninklijk Besluit benoemd. De secretaris wordt benoemd door het bestuur. Bij het vaststellen van het beleid op specifieke terreinen wordt het bestuur geadviseerd door commissies. Het Productschap Wijn kent commissies voor marktonderzoek, milieuaangelegenheden, sociaal-economische aangelegenheden en de Stuurgroep Wijninformatiecentrum. De samenstelling van de commissies vindt u in de bijlage. Bij de vergaderingen van het bestuur van het productschap kunnen ministeriële vertegenwoordigers aanwezig zijn. Deze vertegenwoordigers hebben een raadgevende stem. De SER kan zich eveneens laten vertegenwoordigen.

Verordeningen en besluiten

In het verslagjaar zijn de volgende verordeningen aangenomen:

- *Verordening W financieringsheffing wijn 2007*
Met deze verordening wordt de heffing op wijn, ter financiering van de huishoudelijke uitgaven van het productschap, voor 2007 vastgesteld.
- *Verordening W bestemmingsheffing wijn 2007*
De heffing op wijn ten behoeve van de financiering van het Fonds wijn en wijnbouwproducten en het Milieufonds wijn wordt met deze verordening voor 2007 vastgesteld. Uit deze fondsen worden de volgende zaken gefinancierd: informatie en voorlichting, marktonderzoek, stimuleren verantwoord alcoholgebruik, milieumaatregelen, onderwijs en begeleiden van Arbo-activiteiten.
- *Verordening W aanvullende financieringsheffing wijn 2007*
Met deze verordening wordt een aanvullende financieringsheffing voor 2007 vastgesteld. De opbrengst van deze heffing is bestemd voor de aanvulling van de financiële reserves van het productschap.
- *Wijziging III Verordening HPA wijn 2002*
Met deze wijziging van de Verordening HPA wijn 2002 wordt een aantal zaken uit de EG-verordeningen nader uitgewerkt: voorlopige toelating niet-geregistreerde druivenrassen, vereenvoudigde melding van verrijking, mogelijkheid tot vrijstelling van voorraadopgave en oogstopgave en een nieuwe bijlage I (lijst met in Nederland toegestane druivenrassen) en bijlage II (lijst van voorlopig toegelaten druivenrassen).
- *Wijziging IV Verordening HPA wijn 2002*
In onderhavige wijziging van de Verordening HPA wijn 2002 wordt een basis gelegd voor de Nederlandse invulling van de door EG-wetgeving geboden mogelijkheid nationale wijnconcoursen te erkennen.
- *Verordening W vacatiegeld en reis- en verblijfkosten 2007*
In het Besluit beleidsregels Bestuurskamer, hoofdstuk 6 'Vergoedingen bedrijfslichamen' van de Sociaal-Economische Raad is een nieuw maximumbedrag voor de vacatievergoeding van (dagelijks) bestuursleden vastgesteld. Het Productschap Wijn heeft dit maximumbedrag van € 370,- per dagdeel in deze verordening overgenomen. Voor de verblijfkosten wordt een vergoeding van € 16,- betaald.

Een volledig overzicht van de verordeningen en besluiten van het Productschap Wijn vindt u op www.wijninfo.nl.

De productschappen zijn overeengekomen om ten behoeve van ieder tuchtgerecht een gemeenschappelijk secretariaat op te richten en wel bij het Instituut voor Agrarisch Recht. In het verslagjaar zijn geen zaken voor het tuchtgerecht gebracht.

Beleidsvoornemens 2006-2010

In de toekomstverkenning van het Productschap Wijn is de koers aangegeven van het productschap voor de jaren 2006-2010. In onderstaande tabel is deze koers nog eens samengevat.

Uitgangssituatie (2005)	Toekomstige invulling takenpakket (2006-2010)
Overlegplatform bedrijfsleven en internationale overheid (Brussel) en nationale overheid	
Internationaal: vertegenwoordiging in intergouvernementele organisaties (Commissie en Raad EU, OIV). Nationaal: overleg inzake Warenwet, Drank- en Horecawet, Milieuwetgeving, Reclamecode.	Belang van beïnvloeding internationale regelgeving neemt toe. Intensivering contacten met internationale organisaties. PW wil nadrukkelijker stelling nemen. Terugdringen administratieve lasten is speerpunt van beleid.
Sociaal-Economische Aangelegenheden en onderwijs	
Stimuleren wijnonderwijs op vier niveaus en bijscholen van docenten. Voorlichting Arbo-aangelegenheden.	Verdere verbetering van de kwaliteit van het wijnonderwijs. Onderwijs krijgt meer prioriteit. Betere afstemming met vakbonden en andere schappen.
Milieuaangelegenheden	
Coördinator wijnverpakkingen in Convenant Verpakkingen. Deelname in SVM PACT.	Meer toeleggen op advies en voorlichting. Waar mogelijk wordt getracht gegevens collectief te verzamelen en aan te leveren om bedrijfsleven te ontlasten.
Voedselveiligheid	
Samenstellen en uitgeven hygiëncodes. Onderzoek bestrijdingsmiddelenresiduen in wijn. Deelname Regulier Overleg Warenwet met Ministerie van VWS. Advies en voorlichting.	Voortzetting huidige beleid, maar wel meer aandacht voor terugdringing regeldruk voor ondernemingen.
Markt- en wetenschappelijk onderzoek	
Marktonderzoek door ACNielsen en Trendbox BV. Wetenschappelijk onderzoek door TNO.	De uitgaven voor wetenschappelijk en marktonderzoek worden sterk verlaagd. Deze werkzaamheden worden in principe overgelaten aan private organisaties.
Stimuleren verantwoord alcoholgebruik en verantwoorde reclame	
Uitvoeren STIVA-code. Ondersteuning leeftijdencampagne PVAD. Platform alcohol en jongeren. BOB-campagne.	PW is voor zelfregulering. Preventie van alcoholmisbruik, met name onder jongeren, krijgt meer prioriteit. Continuering projecten in het kader van alcohol en jongeren en alcohol en verkeer.

Voorlichting aan bedrijfsleven inzake regelgeving;
Voorlichting aan consumenten over wijn in meest
brede zin van het woord.

Er wordt meer gefocust op het stimuleren van
verantwoorde consumptie.

Evaluatie voorgenomen beleid

In het jaarverslag over 2006 was een vooruitblik inzake het te voeren beleid in 2007 opgenomen. Indien het voorgenomen beleid voor 2007, zoals aangekondigd in het jaarverslag over 2006, wordt geëvalueerd, dan kan worden gesteld dat het voorgenomen beleid op vrijwel alle terreinen is uitgevoerd. Overigens zij opgemerkt dat het hier het beleid op hoofdlijnen betreft. De gedetailleerde uitvoering van het beleid en de eventuele afwijking van het beleid is uiteraard afhankelijk van de actualiteit. Over de resultaten van het gevoerde beleid wordt u in het vervolg van het verslag geïnformeerd.

Het beleid dat op basis van de toekomstverkenning in 2006 is ingezet, is in 2007 met kracht voortgezet. Belangrijk onderdeel van het beleid was het implementeren van de Code Goed Bestuur.

Onderwijs en Arbo

Er is concreet invulling gegeven aan het plan van de vakbonden om gezamenlijk op projectbasis meer inhoud te geven aan de factor arbeid.

In 2007 is een aanvang gemaakt met:

- het projectplan Arbocatalogus;
- het verzamelen van sociaal-economische kerngegevens;
- het verkrijgen van internationale erkenning voor wijndiploma's;

Op 4 oktober 2007 is de Wijndocentendag gehouden. Er is vooralsnog afgezien van het project e-learning.

Marktonderzoek

Aan de hand van een enquête is onderzocht aan welke marktgegevens de branche behoefte heeft. Er zijn bij verschillende marktonderzoekbureaus offertes aangevraagd. De offerte van GfK sloot het beste aan bij de behoefte van de wijnbranche. Met GfK is vervolgens een overeenkomst gesloten.

Wetenschappelijk onderzoek

Er zijn afspraken gemaakt over een andere opzet van het wetenschappelijk onderzoek waarbij meer rekening wordt gehouden met de behoeften van de branche. De uitgaven voor wetenschappelijk onderzoek zijn verder omlaag gebracht.

Alcohol en maatschappij

Samen met de partners in STIVA is voortgegaan op de ingeslagen weg van voorlichting over verantwoord alcoholgebruik en verantwoorde reclame, waar mogelijk met de overheid. De campagnes hebben een krachtige impuls gekregen door het verspreiden van voorlichtingsmateriaal en het lanceren van twee nieuwe websites.

Terugdringing administratieve lasten

Uit onderzoek naar de administratieve lasten die worden veroorzaakt door het productschap is geconcludeerd dat deze zo minimaal zijn, dat hier geen aanpassingen hoeven te worden gemaakt.

Milieu

Het verpakkingenbesluit (Besluit beheer verpakkingen en papier en karton), dat sinds 1 januari 2006 geldt, en de daaruit voortvloeiende verplichtingen vormen de basis voor de huidige verpakkingenbelasting.

De heffing in het kader van het verpakkingenbesluit is in de verpakkingenbelasting opgenomen. Vanaf 2008 wordt de belasting daadwerkelijk geïnd. Het productschap wil de administratieve lasten voor het bedrijfsleven helpen minimaliseren.

Nationale en internationale belangenbehartiging

In nauwe samenwerking met de brancheorganisaties is het belang van de wijnsector bij de nationale overheid voor het voetlicht gebracht. In nauwe samenwerking met brancheorganisaties én nationale overheid zijn belangen ook internationaal behartigd.

Voedselveiligheid

De hygiënecodes voor importeurs en producenten zijn geëvalueerd. Op onderdelen worden het komende jaar wijzigingen doorgevoerd. Zoals ieder jaar is in 2007 de residumonitoring uitgevoerd. Er is voorlichtingsmateriaal ontwikkeld over sulfiet in wijn.

Wijninformatiecentrum

Het Wijninformatiecentrum geeft voorlichting over alle onderwerpen betreffende wijn. Het Wijninformatiecentrum heeft nog meer gefocust op terugdringing van alcoholmisbruik, met name bij jongeren. Het Symposium Wijn & Marketing is gehouden op 1 oktober 2007.

Korte vooruitblik naar 2008

Verankering factor arbeid

In 2008 worden de projecten voortgezet die in 2007 in het kader van de verankering van de factor arbeid zijn opgestart bij de productschappen. Aan de hand van de resultaten van een in januari/februari 2008 te houden enquête wordt het beleid op sociaal-economisch gebied ingevuld. Er wordt nieuw onderwijsmateriaal ontwikkeld en de exameneisen van de Stichting WijnExamens Nederland (SWEN) worden geactualiseerd.

Voorlichting

In de voorlichting aan bedrijfsleven en consumenten wordt extra aandacht gegeven aan verantwoorde consumptie en de nieuwe regelgeving die in de loop van 2008 wordt verwacht. Ook wordt in 2008 de nodige aandacht gegeven aan de nieuwe milieuregels en de nieuwe Europese wijnmarktordening die in 2008 wellicht van kracht wordt.

Milieu

In 2008 wordt de nieuwe verpakkingenbelasting voor het eerst geïnd. Het productschap wil de opgave van de hoeveelheid verpakkingsafval aan de belastingdienst voor de belastingplichtige ondernemers vergemakkelijken en, indien mogelijk, overnemen.

Marktonderzoek

In 2008 wordt voor het eerst samengewerkt met het onderzoeksbureau GfK. Op basis van de ervaringen met GfK wordt de toekomst van het marktonderzoek bepaald. De financiering van het in Nederland verrichte wetenschappelijke onderzoek wordt teruggeschroefd. Daarbij wordt in de communicatie over alcohol en gezondheid gebruik gemaakt van 'scientific communicators'.

Voedselveiligheid

De hygiënecodes voor importeurs en producenten worden in 2008 herzien. De residuonderzoeken worden voortgezet. In nationaal, maar ook in internationaal verband zijn extra inspanningen nodig om de belangen van de wijnbranche goed te behartigen op het gebied van etikettering.

Verantwoord alcoholgebruik

Het productschap stelt in 2008 extra middelen beschikbaar voor voorlichting aan consumenten en bedrijfsleven over verantwoorde consumptie en reclame. Dit komt vooral tot uiting door deelname in campagnes die worden georganiseerd samen met andere betrokken organisaties en de overheid.

Toezicht

Het Productschap Wijn heeft als publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie te maken met verschillende toezichthouders. Het toezicht kan als volgt worden onderverdeeld:

- Van de SER is goedkeuring vereist voor de begroting, de jaarlijkse heffingsverordeningen en overige autonome verordeningen. Bovendien wijst de SER de werkgeversorganisaties en vakbonden aan die op basis van hun representativiteit binnen de wijnsector het recht hebben bestuursleden te benoemen. De SER toetst om de vier jaar de representativiteit van deze organisaties.
- De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is politiek verantwoordelijk voor de productschappen. Het productschap legt aan de minister iedere vier jaar verantwoording af over het eigen functioneren. Bovendien stuurt het productschap de minister vierjaarlijks een evaluatie van de eigen verordeningen.
- Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit toetst samen met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het Ministerie van Economische Zaken de bestemmingsheffingen.

Intern toezicht

Het kabinet heeft aangegeven een nieuwe rol en taakopvatting na te streven bij het toezicht op de publieke taken. Het uitgangspunt hierbij is dat burgers, bedrijven en instellingen zelf verantwoordelijkheid dragen voor het handhaven van bepaalde regels, waardoor er sprake kan zijn van minder toezicht door de centrale overheid. Belangrijke begrippen zijn in dit kader intern toezicht, horizontale verantwoording en verticaal toezicht.

Intern toezicht is de wijze waarop de verantwoording en controle binnen het productschap wordt vormgegeven. In 2007 is gekomen tot een model waarbij het interne toezicht wordt uitgeoefend door de Interne Auditdienst van het HPA (IAD). Het bestuur van het HPA treedt daarbij op als auditcommissie. Dit model doet recht aan de verantwoordelijkheid van het bestuur, is doelmatig en maakt optimaal gebruik van de onafhankelijke positie en deskundigheid van de IAD.

Code Goed Bestuur

De in 2005 gehouden draagvlakpeilingen en de daarop gebaseerde toekomstverkenningen door de PBO zelf hebben in mei 2006 mede geleid tot een kabinetsstandpunt over de Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie (PBO). Het standpunt hield in grote lijnen in dat de PBO wordt gezien als een waardevol instrument om een aantal specifieke zaken in de samenleving te organiseren. Wel is het kabinet van mening dat er sprake moet zijn van modernisering. Deze modernisering heeft betrekking op

versterking van het toezicht op het (bestuurlijk) functioneren van de product- en bedrijfsschappen, grotere invloed van niet-georganiseerden op de besluitvorming en vergroting van de transparantie.

Wat het eerste aspect betreft heeft het kabinet besloten dat er een code moet komen voor goede besturing en publieke verantwoording, de Code Goed Bestuur. Deze code wordt wettelijk verankerd. De tweede helft van 2006 heeft in het teken gestaan van de ontwikkeling van de code. Een werkgroep onder leiding van de SER met vertegenwoordigers van productschappen heeft regelmatig concepten voorgelegd aan de vertegenwoordigers (leden van de besturen) van de brancheorganisaties. De Code Goed Bestuur is in maart 2007 in de verschillende besturen van de product- en bedrijfsschappen vastgesteld. Deze is vervolgens aangeboden aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Hoewel in de code zelf een periode van twee jaar is vastgesteld om deze te implementeren, willen de besturen dit op 1 juli 2008 hebben afgerond.

In de code zijn verschillende principes en uitwerkingen opgenomen ter bevordering van het transparant, democratisch en doelmatig functioneren van de schappen. De inhoud van de code beoogt een ieder die actief is in de bestuurswereld van de bedrijfslichamen te stimuleren, zich op een maatschappelijk geaccepteerde en verantwoorde wijze te gedragen en daar publiekelijk verantwoording over af te leggen. Uitwerkingen die voortvloeien uit de code zijn onder meer:

- Communicatieplan Code Goed bestuur.
- Model voor het interne toezicht op de Code Goed Bestuur.
- Verordening W Reglement van orde 2007.
- Verordening W Klachtenbehandeling 2007.
- Integriteitcode medewerkers (inclusief klokkenluiderregeling).

De eerste vier uitwerkingen zijn in de vergadering van het bestuur van november 2007 door het bestuur aanvaard. Het communicatieplan bevat de activiteiten die vanaf 2008 worden ondernomen om de communicatie met de achterban op gestructureerde wijze te intensiveren. Het Model voor het interne toezicht regelt dat het toezicht op de naleving van de code wordt neergelegd bij de Interne Auditdienst van het HPA. Deze dienst is onafhankelijk en rapporteert aan een auditcommissie, bestaande uit de leden van het bestuur van HPA, dat op zijn beurt weer is samengesteld uit vertegenwoordigers uit de kring van PA, PDV en PW. Het reglement van orde voorziet in spelregels voor de werkwijze van het bestuur. De verordening voor de klachtenbehandeling zorgt ervoor dat mondeling of schriftelijk ingediende klachten behoorlijk en zorgvuldig worden behandeld. De verordening is de wettelijke vastlegging van het klachtenprotocol. De integriteitcode is in 2007 aan de Ondernemingsraad voorgelegd en wordt begin 2008 geïmplementeerd. In de code is eveneens een klokkenluiderregeling opgenomen.

De code bevat ook tal van voorschriften voor de verantwoording van de productschapsactiviteiten via begroting, jaarrekening en jaarsverslag. Een concrete verandering die hieruit voortvloeit is het feit dat jaarrekening en jaarverslag gelijktijdig in maart aan het (dagelijks) bestuur worden voorgelegd.

Communicatie met bedrijfsleven

Het Productschap Wijn heeft in 2007 de communicatie met het bedrijfsleven verder verbeterd om de transparantie te vergroten. Het Productschap Wijn draagt het gevoerde beleid met name uit via de website van het productschap, www.wijninfo.nl. De website wordt druk bezocht en biedt belanghebbenden de mogelijkheid te reageren op het voorgenomen beleid van het productschap. Daarnaast:

- worden bestuursstukken op de website geplaatst;
- kunnen klachten via de website worden ingediend;
- worden regelmatig circulaire verspreid;

- worden regelmatig digitale nieuwsbrieven verspreid;
- worden behoeftetepeilingen uitgevoerd door het houden van enquêtes;
- worden bijeenkomsten voor de gehele wijnbranche georganiseerd (4 keer per jaar);
- biedt het Wijninformatiecentrum een platform voor uitwisseling van informatie.

In 2008 kan via de website worden deelgenomen aan een inspraakpanel. Verder stuurt het Productschap Wijn een samenvatting van het jaarverslag ('Jaarbericht') aan alle heffingsbetalende bedrijven.

Benchmarking

In 2007 is gestart met het invoeren van principe XX, 'Efficiency en effectiviteit' van de Code Goed Bestuur. Dit principe richt zich op het vergelijken van de prestaties van de schappen, door onder meer het uitvoeren van benchmarking. In deze werkgroep waren het Productschap Tuinbouw, het Bedrijfschap Horeca, het Hoofdbedrijfschap Detailhandel, de Productschappen Vee, Vlees en Eieren, het Hoofdproductschap Akkerbouw (mede namens het Productschap Wijn, het Productschap Diervoeder en het Productschap Akkerbouw) en de Sociaal-Economische Raad vertegenwoordigd.

In november 2007 is een bijeenkomst met alle 17 schappen georganiseerd, waarin het proces van benchmarking, evenals de resultaten en ervaringen van de werkgroep zijn besproken. In deze bijeenkomst is afgesproken dat de schappen het instrument van benchmarking hanteren om van elkaar op onderdelen van de bedrijfsvoering te leren. Er wordt naar gestreefd om voor alle schappen de benchmarking van de personeelsfunctie, die zowel financiële als niet-financiële informatie omvat, in 2008 af te ronden.

Aanbesteding

Het Productschap Wijn is als publiekrechtelijke instelling aanbestedingsplichtig conform de Europese richtlijn (EG) 2004/18/EC, verordening (EG) 2083/2005 en het Nederlands Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten (Bao). Gezien de op de Europese richtlijn en verordening gebaseerde drempelbedragen en het feit dat veelal wordt gewerkt onder raamovereenkomsten, die door het Ministerie van LNV met derden zijn afgesloten, is het in 2007 niet noodzakelijk gebleken om de aanbestedingsprocedure te volgen.

Personele unies

Bij het Productschap Wijn zijn geen bestuursleden benoemd of functionarissen werkzaam die ook bestuurlijke functies bekleden in organisaties, waarmee financiële relaties worden onderhouden. Aan personele unies gelden de volgende eisen:

- Een bestuurder die een personele unie onderhoudt tussen het productschap en een derdeorganisatie, waarmee het productschap een financiële of contractuele relatie heeft, meldt dit aan het bestuur.
- Bestuursleden nemen niet deel aan beraadslagingen en/ of besluitvorming die hun persoonlijke of andere rechtstreekse belangen raken.

Op de website van het productschap (www.wijninfo.nl) staat een overzicht waarin per bestuurder is aangegeven wat de datum van zijn eerste benoeming is, welke functie hij/zij binnen het productschap bekleedt en welke voor het productschap relevante nevenfuncties hij/zij bekleedt. Een protocol waarin de eisen op dit punt worden uitgewerkt wordt in maart 2008 aan het bestuur voorgelegd.

Administratieve lasten

Het terugdringen van de administratieve lasten voor de bedrijfsgenoten is een van de speerpunten van het beleid van het productschap. Al in 2004 zijn op verzoek van het Adviescollege toetsing administratieve lasten alle verordeningen van de akkerbouwproductschappen en de daarmee gepaard

gaande administratieve lasten in kaart gebracht. De SER heeft over deze inventarisatie en analyse op 31 augustus 2004 het rapport 'Nulmeting Administratieve Lasten PBO, integrale eindrapportage' uitgebracht. Hieruit blijkt dat de administratieve lastendruk vanwege het Productschap Wijn al bijzonder laag is. Bij het productschap heeft in 2007 geen verhoging van de administratieve lastendruk plaatsgevonden. Er zijn dan ook geen reductiemaatregelen doorgevoerd. Samen met de andere akkerbouwproductschappen worden de mogelijkheden onderzocht om het proces tot het doen van bedrijfsopgaven te vereenvoudigen.

Herinrichting akkerbouwproductschappen

In 2007 is de laatste hand gelegd aan de herinrichting van de akkerbouwproductschappen. Doel van de herinrichting is het vergroten van de efficiency en effectiviteit van het cluster akkerbouwproductschappen. Daarnaast is het doel van de herinrichting het vergroten van de herkenbaarheid van en betrokkenheid bij de achterban van de afzonderlijke productschappen.

Opvallendste wijziging is de oprichting van het Productschap Akkerbouw. Dit nieuwe schap neemt activiteiten over van het Productschap Granen, Zaden en Peulvruchten (GZP) en het Hoofdproductschap Akkerbouw (HPA). GZP is daarmee opgeheven, het HPA blijft uitvoerder van marktordeningen van het EU-landbouwbeleid voor het ministerie van LNV (medebewind). Het HPA is de werkorganisatie voor de productschappen Wijn, Akkerbouw en Diervoeder. Voor deze en enkele andere productschappen schappen behartigt het HPA ook collectieve zaken, onder meer op het gebied van arbeid en voedselveiligheid.

De totale organisatie wil hiermee als kenniscentrum en overlegplatform meer deskundigheid delen, onder meer door intensiever samen te werken met de vakbonden FNV en CNV en waar mogelijk met andere productschappen. Dat gebeurt met behoud van eigen identiteit en sectorale herkenbaarheid. Die eigen identiteit en sectorale herkenbaarheid is terug te vinden in de nieuwe huisstijl, die begin januari 2008 is gepresenteerd. Met deze huisstijl onderstrepen de productschappen Wijn, Akkerbouw, Diervoeder en het HPA hun sterke onderlinge verbondenheid, waarbij de specifieke sectorale elementen elk productschap zijn eigen kleur geven.

Samenwerkingsverbanden

Sinds jaren werkt het Productschap Wijn met de commissies van het Productschap Dranken samen op de volgende gebieden:

- wetenschappelijk onderzoek in de Stichting Alcohol Research (gedistilleerd en bier);
- stimuleren verantwoord alcoholgebruik en verantwoorde reclame in Stichting Verantwoord Alcoholgebruik (gedistilleerd en bier);
- voorlichting over alcohol en verkeer in BOB-campagne (gedistilleerd en bier);
- platform Alcohol & Jongeren (gedistilleerd en bier);
- voorlichting over Arbo-aangelegenheden (gedistilleerd, bier en frisdranken en waters);
- de Stichting WijnExamens Nederland (slijters);
- activiteiten in het kader van de Productschappencommissie Levensmiddelenwetgeving (bier en gedistilleerd);
- milieuactiviteiten (bier, gedistilleerd en frisdranken en waters).

In 2007 is de samenwerking met het Productschap Dranken vooral op het terrein van sociaal-economische aangelegenheden en onderwijs verder geïntensiveerd.

Internationale contacten

Het Productschap Wijn maakt deel uit van de Nederlandse afvaardiging in het Beheerscomité Wijn van de Commissie van de EU. Het productschap onderhoudt contacten met de volgende internationale organisaties:

- Organisation Internationale de la Vigne et du Vin;
- European Federation of Wine and Spirit Importers and Distributors;
- Comité Européen des Entreprises Vins;
- Fédération Internationale des Vins et Spiritueux.

Medewerkers van het productschap nemen als deskundige deel aan de vergaderingen in Brussel en staan daarbij de ambtenaren van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit terzijde. Door deelname aan het beheerscomité kan worden bijgedragen aan de totstandkoming van het beleid en de wetgeving van de Commissie.

Bezwaar en Beroep

Op 29 november 2006 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) uitspraak gedaan in een gerechtelijke procedure tegen de heffingen van het Productschap Wijn. In deze uitspraak heeft het CBb heffingsverordeningen van een aantal jaren onverbindend verklaard. Aangezien het productschap de procedure altijd heeft beschouwd als proefprocedure waarvan de uitslag zou gelden voor alle ondernemingen, zijn heffingsgelden terugbetaald aan alle ondernemingen die in de betreffende perioden heffing hebben betaald. De terugbetaling betrof de volgende heffingsverordeningen:

- Verordening financieringsheffing wijn van 2000 en 2001;
- Verordening aanvullende financieringsheffing wijn van 2002;
- Verordening bestemmingsheffing wijn van 2000 t/m 2003.

Daarnaast was een beperkt aantal betaalfacturen naar het oordeel van het CBb te vroeg of te laat verstuurd door het productschap. Deze betaalfacturen steunden op nog niet geldende verordeningen, of op niet meer geldende verordeningen. Nu het productschap op grond van de uitspraak is overgegaan tot terugbetaling van heffingsgelden is de aanvullende financieringsheffing 2006 alsnog geïnd. De aanvullende financieringsheffing is ook in 2007 opgelegd. Met de terugbetaling is ruim 8 miljoen euro gemoeid. De juridische procedure is nog niet geheel beëindigd. Met de appellanten loopt nog een geschil over de interpretatie van de heffingsgrondslag. Wellicht dat de procedure in 2008 definitief kan worden afgerond.

Accijnsverhoging

Het Productschap Wijn heeft met verbazing kennis genomen van het besluit van de Tweede Kamer om de accijns op wijn en tussenproducten vanaf 1 januari 2008 met ruim 16% te verhogen. De Tweede Kamer wil met de opbrengst van de accijnsverhoging, circa 39 miljoen euro, meer medische behandelingen vrijstellen van BTW. De maatregel is onderdeel van het Belastingplan 2008.

Er is hierover geen enkel overleg geweest met het bedrijfsleven en ook de effecten voor de wijnhandel zijn niet onderzocht. Er is ook geen enkel verband tussen het gat dat gedicht moet worden en de genomen maatregel. Eerder had het kabinet afgezien van een accijnsverhoging van 11% op wijn omdat wijn geen invloed heeft op het alcoholmisbruik onder jongeren. Ook de snelheid waarmee de maatregel in werking treedt heeft het productschap onaangenaam verrast. Er wordt de handelaren geen enkele termijn gegund

om de prijsverhoging door te berekenen. De grote contracten voor 2008 waren reeds gesloten en de prijscouranten gedrukt. Deze verhoging komt nog eens bovenop de milieubelasting die eerder in het kader van het Belastingplan 2008 is gepresenteerd en de wijnsector ruim 11 miljoen euro per jaar extra kost. Als gevolg van deze wijziging stijgt de accijnsdruk op een fles wijn van 0,75 liter met € 0,07 (prijseffect inclusief BTW: € 0,08). De accijnsdruk op een fles champagne van 0,75 liter stijgt met € 0,24 (prijseffect inclusief BTW: € 0,29). Voor tussenproducten zoals sherry en port stijgt de accijnsdruk met € 0,09 per fles van 0,75 liter (prijseffect inclusief BTW: € 0,10).

In een reactie op dit besluit noemt het Productschap Wijn de accijnsverhoging op wijn absolute willekeur. Het is een zeer onzorgvuldig genomen besluit. Er is geen enkel overleg geweest met het bedrijfsleven en ook de effecten voor de wijnhandel zijn niet onderzocht. Er is ook geen enkel verband tussen het gat dat gedicht moet worden en de genomen maatregel. De wijnconsument is nu het slachtoffer van de BTW-vrijstelling van bepaalde medische behandelingen.

Volgens het productschap maakt de politiek maakt zich hiermee ongeloofwaardig. Nog onlangs zag het kabinet af van een accijnsverhoging van 11% op wijn omdat wijn geen invloed heeft op het alcoholmisbruik onder jongeren. En nu wordt de accijns ineens met 16% verhoogd. Ook de snelheid waarmee de maatregel in werking treedt heeft ons onaangenaam verrast. Er wordt de handelaren geen enkele termijn gegund om de prijsverhoging door te berekenen. De grote contracten voor 2008 zijn reeds gesloten en de prijscouranten gedrukt. De druiven - kortom - zijn met dit besluit wel heel zuur.

Markt

Marktonderzoek

Het doel van het marktonderzoek van het Productschap Wijn is inzicht krijgen in de samenstelling en ontwikkeling van de Nederlandse consumentenmarkt voor wijn. Het productschap maakt hierbij gebruik van de volgende bronnen:

- accijnsopbrengsten;
- cijfers Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS);
- heffing Productschap Wijn;
- marktonderzoek Trendbox BV;
- marktonderzoek GfK.

Naar aanleiding van een enquête onder branchegenoten heeft het Productschap Wijn in 2007 de opzet van het marktonderzoek gewijzigd. De onderzoeken verricht door Trendbox hebben een projectmatige opzet. Het nieuwe marktonderzoek, zoals verricht door GfK heeft een gedeeltelijk kwalitatieve en gedeeltelijk kwantitatieve opzet.

Bijeenkomst marktgegevens

Op 15 maart 2007 werd in Den Haag de jaarlijkse presentatie van de resultaten van het marktonderzoek gehouden. De bijeenkomst werd gehouden onder de noemer 'Ontwikkelingen in de Nederlandse wijnmarkt 2006'. De bijeenkomst bestond uit twee presentaties. De eerste presentatie werd gegeven door Marten Suurmeijer van The Nielsen Company. De tweede presentatie werd gegeven door Goos Eilander, directeur van Trendbox BV met de resultaten van Onderzoek Wijn 2006. Het geheel werd gepresenteerd door Tom van 't Hek. De bijeenkomst werd bezocht door meer dan 200 wijnprofessionals en algemene en vakpers.

Op basis van de gegevens van het Productschap Wijn komt de consumptie per hoofd van de bevolking in 2007 uit op 21,6 liter. Een stijging van 0,1 liter ten opzichte van de 21,5 liter in 2006.

Wijnconsumptie in Nederland

In 2006 nam het verkochte volume in het supermarktkanaal verder toe. Het volume steeg met 2%. De omzet steeg eveneens met 2% ten opzicht van 2005. De groep aperitieven (Port/Sherry/Vermouth) daalde wederom in volume. De teruggang was 3%. De enige categorie die zich hieraan onttrok was Port. Het volume van Port nam namelijk toe met 4%; daar tegenover stond wel een omzetzaling van 1%.

De gemiddelde prijs van stille wijn bleef voor het eerst sinds enkele jaren stabiel en bedroeg € 2,62 per 0,75L. De gemiddelde prijs van 0,75L sterk mousserende wijn bedroeg in 2006: € 7,40; een daling van 7%. De gemiddelde prijs van Champagne steeg wel met 3%, maar vooral de Cava's lieten een sterke daling van de prijs zien.

Dit in tegenstelling tot de eindejaarsverkoppen van sterk mousserende wijn in 2005, deze liet in 2006 te wensen over. In de laatste 2 weken van 2006 werd beduidend minder verkocht dan het jaar daarvoor. Ondanks deze ontwikkeling is het volume van sterk mousserende wijnen in 2006 met 14% gestegen. Gedurende het jaar werd deze plus dus gerealiseerd.

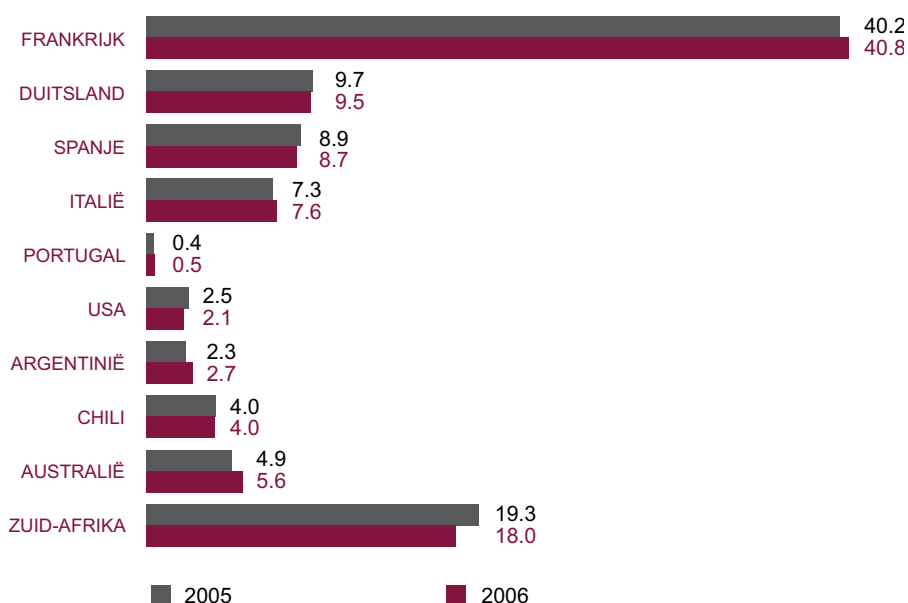
Stille wijnen

Na jaren van groei voor Nieuwe Wereld wijnlanden (NWW*) is deze in 2006 gestagneerd. Het volume steeg nog wel licht met 1%, maar het volumeaandeel voor NWW daalde van 33% naar 32,5%. De

traditionele wijnlanden** groeiden in volume met 3% en stegen hierdoor in volumeaandeel naar 66,6% (+0,5). Onderliggend zijn er wel verschillen per land van herkomst. Franse wijnen stegen in aandeel naar 40,8% (+0,6) en ook Italiaanse wijnen stegen in aandeel (+0,3) naar 7,6%. Duitse en Spaanse wijnen stegen niet in aandeel. Beiden daalden met 0,2%. De daling van NWW is te verklaren vanuit de daling van Zuid-Afrikaanse en Amerikaanse wijnen. Daar tegenover stond een stijging van het aandeel van Australische (+0,7) en Argentijnse (+0,4) wijnen.

* Australië, Nieuw-Zeeland, Zuid-Afrika, USA, Chili en Argentinië

** Frankrijk, Italië, Duitsland, Spanje en Portugal

Grafiek 1: Volumeaandeel land van herkomst in Stille wijnen

Voor rosé was 2006 een jaar waarin het de groei moeiteloos vast wist te houden. Het volume nam met 25% toe, waardoor het volumeaandeel in het totaal van stille wijnen groeide naar 13,5% (+2,4). In omzet is het aandeel voor rosé 13,9%. Binnen rosé groeide het aandeel van Franse rosé naar 45,2% (+1,6). Ook groeide het volume van Zuid-Afrikaanse rosé. Het aandeel kwam hierdoor op 25,7% (+0,6). Opvallend is dat de meeste NWW-landen een relatief laag aandeel in rosé hebben ten opzichte van het aandeel in totaal stille wijnen.

Binnen de verschillende verpakkingsvormen en formaten is het aandeel van de standaard 0,75L fles licht gedaald naar 67,3% (-0,2). De pakken groeien sterk (+10%) naar een aandeel van 8,7% (+0,6). Ondanks de groei in volume van de kleine flessen (t/m 375 ml) blijft het volumeaandeel beperkt met 1,3%.

Samenvattend: 2006 was een jaar waarin de groei van NWW stagneerde, na een lange periode van groei. Franse wijnen herstelden zich en zagen het aandeel toenemen. De trend van rosé is nog niet ten einde gezien de groei van 25% in volume in 2006. Daarnaast was er voor het eerst in enkele jaren geen prijsdaling van de gemiddelde prijs per 0,75L. Conclusie luidt dan ook dat 2006 een boeiend jaar is geweest waarin het nodige is gebeurd.

Aandeel roséwijn van het totaal volume stille wijn

Volume in std. 0,75l fles x 100

	2005	% aandeel	2006	% aandeel	% groei vs 2005
Rosé	284739	12,3 %	353939	13,5 %	25 %

Bron: The Nielsen Company

Totaal wijnen marktaandeel supermarkten

Volume in std. 0,75l fles x 100

	2005	% aandeel	2006	% aandeel	% groei VS 2005
Stille wijnen (incl. Parelwijnen)	2565642	86,6 %	2621636	87,1 %	2 %
Sterk mousserende wijnen	17970	0,6 %	20561	0,7 %	14 %
Port	139267	4,7 %	145410	4,8 %	4 %
Sherry/-achtigen	182794	6,2 %	166276	5,5 %	-9 %
Vermouth	49184	1,7 %	46786	1,6 %	-5 %
Madeira	7	0,0 %	10	0,0 %	43 %

Bron: The Nielsen Company

Resultaten CBS

De wijninvoer bedroeg in 2006 4.126.110 hl met een waarde van € 881.319.000. De geregistreerde wijninvoer is ten opzichte van 2005 met 4% gedaald. Dit blijkt uit de gegevens van het CBS.

Overigens is er altijd sprake van intern Europees vervoer, dit wordt niet geregistreerd door het CBS. Dit kan een vertekend beeld opleveren, evenals het feit dat het CBS een ondergrens hanteert betreffende registratie van € 400.000 en er alleen wordt geregistreerd met de 42 grootste handelspartners van Nederland.

Wijninvoer in hl naar oorsprong

Landen	2003	2004	2005*	2006**
EUROPESE UNIE				
België en Luxemburg	113.380	120.106	119.107	157.572
Bulgarije				1.744
Cyprus		16	393	122
Duitsland	338.280	432.854	456.905	489.862
Frankrijk	1.737.470	1.479.430	1.612.789	1.363.288
Griekenland	9.520	10.822	13.562	5.682
Hongarije		2.366	2.608	3.157
Italië	324.910	345.725	360.413	404.670
Luxemburg			5.035	6.081
Malta				44
Oostenrijk	750	1.905	3.226	1.837
Portugal	166.580	142.940	131.015	147.153
Roemenië				0
Spanje	415.930	455.141	506.977	444.957
Tsjechië				139
Verenigd Koninkrijk	14.360	22.363	44.268	60.865
Overige landen	1.510	3.906	15.015	9.000
Totaal EU	3.122.690	3.017.574	3.271.313	3.096.173

DERDE LANDEN				
Argentinië	33.100	53.873	85.263	95.329
Australië	103.310	120.217	157.518	169.794
Bulgarije	7.540	4.797	3.670	
Chili	113.530	145.216	188.486	210.615
China	510	3.015	3.086	3.264
Georgië	0	0	0	
Hongarije	4.630			
Israël	950	891	610	706
Macedonië	0	0	0	
Marokko				87
Mexico	0	0	0	0
Moldavië	0	0	0	0
Nieuw Zeeland	1.940	2.673	6.997	7.787
Roemenië	500	0	0	
Turkije	320	325	245	342
Verenigde Staten	49.900	30.519	128.340	167.655
Zuid-Afrika	407.900	474.085	473.057	371.511
Zwitserland	1.010	136	90	228
Overige landen	4.050	6.687	2.389	2.619
Totaal derde landen	729.190	842.434	1.049.751	1.029.937
Totaal EU	3.122.690	3.017.574	3.271.313	3.096.173
Totaal	3.851.880	3.860.008	4.321.064	4.126.110

*bijgeschat juli 2006 ** bijgeschat maart 2007

Wijninvoer in waarde x € 1000,-

Landen	2003	2004	2005*	2006**
EUROPESE UNIE				
België en Luxemburg	26.532	28.120	28.046	34.515
Bulgarije				230
Cyprus		4	130	40
Duitsland	47.348	65.753	71.403	77.149
Frankrijk	362.492	336.668	312.036	346.308
Griekenland	1.613	2.102	1.281	939
Hongarije		482	267	204
Italië	62.670	69.478	76.185	84.165
Luxemburg			1.424	1.626
Malta				137
Oostenrijk	192	628	893	635
Portugal	52.889	46.106	45.743	49.060
Roemenië				0
Spanje	78.188	78.811	83.597	78.874
Tsjechië				54
Verenigd Koninkrijk	4.826	5.221	8.488	13.072
Overige landen	266	787	4.133	1.903
Totaal EU	639.019	634.160	633.626	688.911

DERDE LANDEN				
Argentinië	6.821	10.606	15.155	17.830
Australië	25.380	28.814	38.162	39.211
Bulgarije	1.067	754	529	
Chili	25.601	29.972	39.526	44.491
China	110	285	319	317
Georgië	0	0	0	
Hongarije	575			
Israël	248	196	165	198
Macedonië	0	0	0	
Marokko				18
Mexico	0	0	0	0
Moldavië	0	0	0	0
Nieuw-Zeeland	1.089	1.367	3.387	3.641
Roemenië	58	0	0	
Turkije	84	67	150	139
Verenigde Staten	12.595	6.778	22.804	31.903
Zuid-Afrika	67.743	69.433	68.420	53.853
Zwitserland	499	128	133	205
Overige landen	838	1.420	840	602
Totaal derde landen	142.708	149.820	189.590	192.408
Totaal EU	639.019	634.160	633.626	688.911
Totaal	781.727	783.980	823.216	881.319

Uitvoering voorgenomen beleid 2007

In 2007 is het marktonderzoek van opzet gewijzigd. Nadat in 2006 het kwalitatieve onderzoek tegen het licht is gehouden, is afgelopen jaar het kwantitatieve onderzoek op de schop genomen. Tijdens de bijeenkomst 'Presentatie marktgegevens 2006' op 15 maart 2007 is een enquête gehouden over de wensen van de branche betreffende het toekomstige marktonderzoek. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in een overeenkomst met een ander onderzoeksbureau, GfK, dat zijn onderzoeksresultaten voor het eerst in maart 2008 over de periode 2007 gaat presenteren.

Beleidsvoornemens 2008

Op basis van een enquête wordt in 2008 nagegaan welke vormen van marktonderzoek door de branche gewenst worden. De focus is met name gericht op het gebied van (wijn)marketing.

Product en Dienst

Milieu

Vanaf 1 januari 2006 is het Besluit Beheer verpakkingen en papier en karton van kracht. Dit is een Algemene Maatregel van Bestuur van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Volgens dit besluit zijn producenten en importeurs verantwoordelijk voor het verpakkingsafval dat in Nederland op de markt wordt gebracht.

In 2007 heeft de overheid besloten tot een geheel nieuw systeem van betalen; er werd een verpakkingenbelasting geïntroduceerd. In het regeerakkoord is deze nieuwe verpakkingenbelasting opgenomen. Er zijn afspraken gemaakt tussen overheid en bedrijfsleven voor de periode 2008-2012. Deze afspraken maken duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is bij de gescheiden inzameling van verpakkingsafval. De gemeenten zorgen voor de gescheiden inzameling van verpakkingen van huishoudens. De kosten die gemeenten maken voor de gescheiden inzameling van verpakkingen uit huishoudens krijgen gemeenten vergoed uit een nieuw fonds, het Afvalfonds. Al deze kosten worden opgebracht door het bedrijfsleven. Het geld wordt uiteindelijk doorberekend aan de consument van verpakte producten. Voor onze branche betekent een en ander dat in 2008 een liter wijn belast wordt met ongeveer 3 cent extra. In 2009 wordt dit verhoogd naar ongeveer 4 cent per liter.

Op grond van de nieuwe verpakkingenbelasting worden bedrijven belastingplichtig en wordt de verpakkingsopgave een belastingaangifte. In de heffing worden ook de verplichtingen voor 2006 en 2007 opgenomen. De kosten voor de periode 2006-2012 worden in de periode 2008-2012 geïnd. De belastingdienst probeert zoveel mogelijk aan te sluiten bij de huidige systematiek van de verpakkingsopgave en de eisen voor het inrichten van een verpakkingsadministratie.

Alle bedrijven worden belastingplichtig als zij voor de eerste keer verpakte producten aan iemand anders ter beschikking stellen. Er geldt echter een vrijstelling van 15.000 kg per jaar. Bedrijven die minder dan 15.000 kg verpakkingen op de Nederlandse markt brengen hoeven dus geen verpakkingenbelasting te betalen. Indien de hoeveelheid verpakkingen die grens overstijgt is belasting verschuldigd vanaf 15.000 kg.

Welke rol het Productschap Wijn kan spelen, is nog niet duidelijk. Ingezet wordt op de mogelijkheid van een vrijwillige vereenvoudigde opgave op basis van de heffingsgegevens van het productschap.

Voedselveiligheid

Verplichte registratie VWA

Vanaf 1 januari 2006 zijn de nieuwe hygiëneverordeningen van de Europese Unie van kracht. Dit verplicht Nederlandse wijnhandelaren zich te registreren bij de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA). Om de administratieve lastendruk zo laag mogelijk te houden hebben de VWA en het Productschap Wijn afgesproken dat het schap maandelijks een bestand met gegevens van de bij het Productschap Wijn geregistreerde wijnhandelaren aan de Voedsel en Waren Autoriteit verstrekt. Deze bedrijven voldoen hiermee aan de wettelijke registratieplicht. De overeenkomst is van kracht vanaf 1 januari 2007.

Hygiënecodes

Het Productschap Wijn geeft hygiënecodes uit voor zowel producenten van wijn als importeurs van wijn. Door naleving van de voorschriften van de codes voldoen producenten en importeurs aan de wettelijke (HACCP-)verplichtingen op het gebied van voedselveiligheid. In 2008 worden beide codes aangepast.

Pesticidenresiduen en ochratoxine A

Ondernemingen moeten maatregelen nemen om de gezondheidsrisico's van de levensmiddelen die zij verhandelen zo klein mogelijk te maken¹. Daartoe moet een HACCP-analyse gemaakt worden. Zo worden alle risico's tijdens inkoop, productie, transport, opslag en verkoop in beeld gebracht, en de ernst van de gevaren wordt beschreven. Daarbij moet worden aangegeven hoe de risico's worden beperkt en hoe vervolgens wordt bepaald of de risico's afdoende beperkt zijn. In dit kader is een wijnhandelaar verplicht de aanwezigheid te onderzoeken van pesticidenresiduen en ochratoxine A (OTA) in de wijn, die door hem op de markt wordt gebracht.

Het Productschap Wijn heeft met de Voedsel en Waren Autoriteit afgesproken dat het productschap deze verplichting van de individuele ondernemers op zich neemt. Het productschap laat jaarlijks een representatief onderzoek uitvoeren naar de aanwezigheid van pesticidenresiduen en OTA in wijn. Als blijkt dat de wettelijke normen worden overschreden, informeert het productschap de betrokken ondernemingen hierover direct, zodat zij de voorgeschreven maatregelen kunnen nemen. De VWA heeft als voorwaarde gesteld dat wijnhandelaren bij een eventuele controle door de VWA op de hoogte moeten zijn van de resultaten van het onderzoek van het productschap en deze desgewenst kunnen tonen.

In 2007 is representatief onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van pesticidenresiduen en OTA in wijn. Dit onderzoek is uitgevoerd door een laboratorium dat werkt volgens ISO 17025 en dat door Sterlab is erkend. Uit het onderzoek zijn geen overschrijdingen van de toegelaten hoeveelheden gebleken.

1 Volgens verordening EG nr 852/2004

Arbeid

Op verzoek van werkgeversorganisaties en de vakbonden voert het Productschap Wijn projecten uit op het gebied van scholing en arbeidsomstandigheden. Doel is kennis en vaardigheden van werknemers in de wijnbranche te verhogen en de arbeidsomstandigheden in de wijnbranche te verbeteren. De Afdeling Arbeid van het Hoofdproductschap Akkerbouw ondersteunt het Productschap Wijn bij de werkzaamheden op deze beleidsterreinen.

Project Verankering Arbeid

Na een voorbereidende fase in 2006 is vanaf januari 2007 de werkgroep Verankering Arbeid van start gegaan. De volgende productschappen zijn betrokken bij het project Verankering Arbeid:

- Hoofdproductschap Akkerbouw (Productschap Wijn, Productschap Diervoeder, Productschap Granen, Zaden en Peulvruchten).
- Productschap Dranken
- Productschap Margarine, Vetten en Oliën
- Productschap Pluimvee en Eieren
- Productschap Tuinbouw
- Productschap Vee en Vlees
- Productschap Vis
- Productschap Zuivel

De vakbonden FNV Bondgenoten en CNV BedrijvenBond maken ook deel uit van de werkgroep. De doelstelling van dit project is meer samenhang aan te brengen tussen de activiteiten die de verschillende schappen op het gebied van arbeid ontwikkelen en de betrokkenheid van de werknemers bij de schappen te vergroten. Het Productschap Wijn participeert in onderstaande activiteiten van het project Verankering Arbeid.

Sectoranalyses

Het project Sectoranalyses omvat het verzamelen van sociaal-economische kerngegevens. De eerste fase van het project is in 2007 afgerond. Deze fase bestond uit het verzamelen en verwerken van sociaal-economische kerngegevens tot factsheets. Hierbij zijn diverse openbare bronnen geraadpleegd. In overleg met de verschillende productschappen, waaronder het Productschap Wijn, is gekeken naar de betrouwbaarheid van deze publieke gegevens. In 2008 komt een verdiepingsslag en worden de statistische gegevens beschikbaar gesteld via de website.

Nieuwsbrief Arbeid

In het kader van Verankering Arbeid wordt de Nieuwsbrief Arbeid sinds 2007 uitgegeven door de gezamenlijke productschappen en de betrokken vakbonden. Doelstelling is om via de nieuwsbrief de bestuurs- en kaderleden in de food en non-food sector te informeren over wet- en regelgeving, sectorontwikkelingen, projecten waarbij de vakbonden zijn betrokken en andere zaken op sociaal gebied. De nieuwsbrief wordt zes keer per jaar gepubliceerd. Onderwerpen die in 2007 in de nieuwsbrief aan de orde zijn gekomen, hebben betrekking op de thema's scholing en arbeidsomstandigheden. Het Productschap Wijn heeft de lezers geïnformeerd over de cursus Preventiemedewerker en de ScriptiePrijs Wijn. Ruim 2.500 mensen ontvangen de Nieuwsbrief Arbeid.

Arbeidsomstandigheden

Levensfasegericht personeelsbeleid

Werkgevers- en werknemersorganisaties hebben het Productschap Wijn gevraagd om activiteiten te ontwikkelen op het gebied van levensfasegericht personeelsbeleid. Tijdens een bijeenkomst, georganiseerd door de Werkgroep Verankering Arbeid in februari 2007, heeft een aantal organisaties met expertise op dit gebied een toelichting gegeven. Bij twee van deze bedrijven is in december 2007 een offerte aangevraagd. De afdeling Arbeid komt in 2008 met een plan van aanpak voor effectief Levensfasegericht Personeelsbeleid voor de importeurs in de wijnbranche.

Arbo-catalogi

Per 1 januari 2007 is de vernieuwde Arbeidsomstandighedenwet in werking getreden. Werkgevers en werknemers zijn vanaf deze datum samen verantwoordelijk voor het invullen van het arbobeleid. De beste manier om dit beleid vast te leggen, is het ontwikkelen van een Arbocatalogus. De productschappen kunnen de aanwezige kennis en ervaring inzetten om de organisaties van sociale partners te ondersteunen bij de totstandkoming van Arbo-catalogi. In 2008 wordt door de productschappen Wijn en Dranken een gezamenlijke Arbocatalogus opgesteld.

Controle Arbeidsinspectie

In de periode oktober 2006 tot februari 2007 heeft de Arbeidsinspectie zowel wijnimporteurs, frisdrankfabrikanten, groothandels in dranken, gedistilleerimporteurs, distillateurs als bierbrouwerijen bezocht. In totaal zijn er 110 inspecties uitgevoerd op:

- algemene veiligheid;
- chemische veiligheid;
- fysieke belasting.

De doelstelling van dit project was om te komen tot een betere naleving van de regelgeving, die geldt voor de arbeidsrisico's wat betreft veiligheid en gezondheid. Naar aanleiding van de aangekondigde controle heeft het productschap via een mailing alle betrokken bedrijven geïnformeerd. Voorafgaand aan de inspectie is de Arbeidsinspectie geïnformeerd over de sector en projecten die op het gebied van arbeidsomstandigheden worden uitgevoerd. In het inspectierapport meldt de Arbeidsinspectie een aantal structurele problemen, vooral bij fysieke belasting en machine- en transportveiligheid.

Training preventiemedewerker

Sinds 1 januari 2007 moeten (wijn)bedrijven met meer dan één fte personeel een preventiemedewerker in dienst hebben. Deze verplichting volgt uit de Arbeidsomstandighedenwet. Naar aanleiding van deze verplichting heeft het Productschap Wijn een branchespecifieke training Preventiemedewerker georganiseerd voor wijnhandelaren. De training gaat onder andere in op de taken, de rol en de positie van de preventiemedewerker. Daarnaast is de risico-inventarisatie en -evaluatie verder uitgediept en is ingegaan op prioriteiten van geconstateerde risico's. Na afloop ontvingen de deelnemers het certificaat preventiemedewerker. Inmiddels zijn twee goedbezochte trainingen afgerond met in totaal 25 deelnemers. Na afloop is de training geëvalueerd. De cursus is zeer enthousiast ontvangen door de wijnbranche. In februari 2008 volgen een derde en vierde bijeenkomst.

Brochure Ziekteverzuim

Sinds 1 januari 2006 heeft de WAO plaatsgemaakt voor de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA). De WIA is bedoeld voor werknemers die geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt raken. De productschappen Wijn en Dranken hebben een gezamenlijke folder ontwikkeld, waarin is aangegeven

welke activiteiten ondernomen moeten worden tijdens ziekte van de werknemer en vooral ook op welk moment. De folder 'De WIA van stap tot stap' is begin 2007 toegezonden aan de sector.

Wijnderwijs

Ook in 2007 heeft het Productschap Wijn activiteiten ontwikkeld met als doel het niveau van de kennis en vaardigheden van de werknemers in de wijnbranche structureel te verhogen.

Nationale Wijndocentendag

De derde Nationale Wijndocentendag is opnieuw succesvol verlopen. Ruim 100 wijndocenten uit het reguliere en particuliere onderwijs hebben deze bijeenkomst, gehouden in het World Forum Convention Center, bijgewoond. Dit jaar is er extra aandacht besteed aan didactiek binnen het wijnderwijs. Sybille Troubleyn en Bernhard Lernout van WineWise hebben tijdens hun college laten zien hoe je wijnkennis kunt ordenen via mindmapping. Bij deze methode wordt bestaande en nieuwe kennis aan elkaar gekoppeld en logisch gestructureerd. Naast didactiek stonden de volgende presentaties op het programma:

- Nieuwste ontwikkelingen in Spanje, door Birthe van Meegeren-Mol (Gall & Gall).
- Zuid-Afrika, door Louw Engelbrecht (Distell).
- Californië, door Philip Goodband (Constellation Europe).
- Gastronomische inzetbaarheid van Italiaanse wijnen, door Onno Kleyn.

De deelnemers aan de wijndocentendag hebben na afloop een enquête ingevuld. Voor 2008 staat een volgende activiteit voor wijndocenten gepland, maar of het productschap het reguliere en particuliere onderwijs hetzelfde programma gaan aanbieden, staat nog niet vast.

Magister Vini

In 2007 hebben twee kandidaten succesvol het examen Magister Vini afgelegd. Nederland is nu twee Magistri Vini rijker. De diploma-uitreiking was op 28 november.

Op 5 februari 2007 heeft er een introductiebijeenkomst Examen Magister Vini plaatsgevonden. In het voorjaar wordt opnieuw een voorlichtingsbijeenkomst Magister Vini gehouden voor kandidaten die in 2007 voor hun vinologendiploma zijn geslaagd. Tijdens deze bijeenkomst wordt naast een presentatie over de inhoud van het Examen Magister Vini ook een proeverij op examenniveau gehouden. Bovendien worden de nieuwe toelatingseisen en de verlaging van het inschrijfgeld besproken. Op deze wijze hoopt de Stichting Magister Vini meer kandidaten voor het Examen Magister Vini te werven.

Cursusdatabank

De Databank cursussen/opleidingen die het productschap in 2006 voor de wijnbranche heeft laten ontwikkelen, is in januari 2007 operationeel geworden. De databank telt 294 verschillende cursussen bij 131 verschillende opleidingsinstituten. Het grootste deel (85%) betreft wijncursussen. In het voorjaar van 2008 wordt de cursusdatabank opgeschoond. Alle opleidingsinstituten die een jaar lang geen mutaties hebben verwerkt, worden aangeschreven en eventueel uit de databank verwijderd. Het productschap wil hiermee bereiken dat de cursusdatabank actueel blijft. Verder worden de velden van het certificaattype aangepast. Naast de huidige velden wordt 'SWEN erkend' toegevoegd.

ScriptiePrijs Wijn

Op 1 oktober is tijdens het Symposium Wijn & Marketing 2007 onder grote belangstelling van wijnimporteurs en vakpers de ScriptiePrijs Wijn 2007 uitgereikt aan Marianna Markantoni. De titel van haar

scriptie luidt: 'Group initiatives and individual winegrowers in The Netherlands'. De scriptie is een gedegen onderzoek naar de ontwikkelingen in de Nederlandse wijnbouw. Het is geschreven in het kader van een masteropleiding aan de Universiteit Wageningen. Aan deze prijs is een bedrag van € 1.500 verbonden. Met het instellen van een jaarlijks toe te kennen prijs voor de beste scriptie over het onderwerp wijn wil het productschap onderzoek naar het product wijn stimuleren en belangstelling voor de wijnbranche wekken bij hoogopgeleiden.

Ook in 2008 staat de ScriptiePrijs Wijn weer open voor alle studenten aan Nederlandse hogescholen en universiteiten. De inzendtermijn sluit in 2008 op 1 augustus.

Stichting WijnExamens Nederland

Het Productschap Wijn participeert samen met de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Wijnhandelaren en de Commissie Slijters van het Productschap Dranken in de Stichting WijnExamens Nederland (SWEN). De SWEN stelt normen op voor wijnexamens in Nederland en ziet erop toe dat wijnexamens professioneel en objectief worden afgenomen. Eind 2007 zijn de SWEN-normen geactualiseerd en begin 2008 wordt de brochure met nieuwe normen uitgebracht.

ICT

De website www.wijninfo.nl bevat informatie voor iedereen die zakelijk of particulier met wijn te maken heeft. Op de website is onder andere informatie te raadplegen over oogstgegevens, circa 36.000 geïmporteerde wijnen met verkoopadressen, wijncursussen in Nederland, nationale en internationale wijnevenementen, marktgegevens, nationale en EU-wetgeving, hygiënecodes, verordeningen en sociaal-economische en milieuaangelegenheden.

In 2007 werd de website ruim drie miljoen keer geraadpleegd. De top-10 van aangevraagde onderwerpen buiten de homepage is:

- databank wijnimport;
- fotodatabank;
- vacatures;
- cursusdatabank;
- wijn importeren en produceren;
- vraag en aanbod;
- beurzen en proeverijen;
- chatten;
- oogstjaren;
- nieuws.

De meest opgevraagde documenten waren:

- Arbo-werkboek;
- brochure Nationale Wijnweek;
- scriptie Maurits Terheijden (winnaar ScriptiePrijs Wijn 2006);
- brochure Wijnwijs;
- brochure Importeren/Producteren;
- overzicht accijnstarieven;
- scriptie Marianna Markantoni (winnaar ScriptiePrijs Wijn 2007).

Databank wijnimport

De databank wijnimport op de website is al jarenlang een van de meeste geraadpleegde onderdelen op de website. Deze databank bevatte in 2007 gegevens van 36.098 geïmporteerde wijnen, met adressen van 473 importeurs. Bij het productschap geregistreerde wijnimporteurs beheren zelf de gegevens voor de databank op het extranet van de website.

Databank cursussen/opleidingen

De databank cursussen/opleidingen in de wijnbranche is in januari 2007 operationeel geworden. In de cursusdatabank zijn gegevens opgenomen van 294 verschillende cursussen in Nederland bij 131 verschillende opleidingsinstituten. Het grootste deel van de opgenomen gegevens betreft wijncursussen. Daarnaast zijn gegevens te raadplegen van cursussen van opleidingsinstituten op het gebied van inkoop/distributie/logistiek, managementopleidingen, veiligheid en milieu. De opleidingsinstituten beheren zelf de gegevens voor de databank op het extranet van de website.

Fotodatabank Wijnwereld in beeld

In februari 2007 is de fotodatabank Wijnwereld in Beeld op de website geplaatst. Wijnwereld in Beeld bevat circa 800 digitale rechtenvrije beelden (vanaf 1.000 pixels). In de fotodatabank zijn onderwerpen opgenomen zoals wijn in de historie, druivenrassen, werkzaamheden in de wijngaard, wijnbereiding, etiketten, wijnlanden en wijn en spijs. Wijnprofessionals kunnen de beelden uit de fotodatabank gratis inzetten ter ondersteuning van eigen activiteiten en/of publicaties.

Code Goed Bestuur

Naar aanleiding van de aangenomen Code Goed Bestuur door het Productschap Wijn zijn in 2007 de volgende onderwerpen in de website opgenomen:

- Agenda algemene bestuursvergaderingen;
- Vergaderstukken algemene bestuursvergaderingen;
- Code Goed Bestuur product- en bedrijfschappen;
- Communicatieplan Code Goed Bestuur;
- Model voor het interne toezicht op de Code Goed Bestuur;
- Verordening W klachtenbehandeling 2007;
- Verordening W reglement van orde 2007;
- Verordening W vacatiegeld en reis- en verblijfkosten 2007;
- Jaarrekening 2006;
- Herziene begroting 2007/begroting 2008;
- Overzicht leden AB bestuur Productschap Wijn;
- Lijst met hoofd- en nevenfuncties bestuursleden Productschap Wijn;
- Overzicht commissies en leden;
- Overzicht leden van het algemeen bestuur Productschap Wijn.

Kerstquiz

In december 2007 heeft het Productschap Wijn/Wijninformatiecentrum een Kerstwijnquiz op www.wijninfo.nl georganiseerd. De quiz stond in het teken van wijn in combinatie met lekkere gerechten voor de Kerstbrunch/het Kerstdiner. Wijngeïnteresseerden vanaf 16 jaar konden aan de hand van twaalf vragen hun kennis over wijn testen en daarmee leuke wijnprijzen winnen. Gebleken is dat de interesse voor wijn en spijs groot is. Ruim 5000 consumenten namen deel aan de quiz.

Beleidsvoornemen 2008

Vanaf eind januari 2008 gaat wijnauteur René van Heusden een Nieuwsbulletin Wijninformatiecentrum speciaal voor consumenten verzorgen. De verschijningsfrequentie is zes keer per jaar. In het consumentenbulletin wordt aandacht besteed aan onderwerpen als wijnnieuws, trends, wijn & eten, wijnreizen, boeken, wijn & gezondheid en een agenda wijnproeverijen en wijnevenementen, speciaal georganiseerd voor de consument. Consumenten kunnen zich hiervoor via www.wijninfo.nl gratis aanmelden.

Het onderwerp Agenda Beurzen/Proeverijen/Nieuws op www.wijninfo.nl wordt uitgebreid met een consumentendeel. Wijnimporteurs, geregistreerd bij het Productschap Wijn wordt de gelegenheid geboden om door hen georganiseerde consumentenproeverijen te communiceren via de website. Verder wordt op de website een inspraakpanel geplaatst, waardoor er invloed kan worden uitgeoefend op het beleid van het Productschap Wijn.

Algemeen Belang

Alcohol en maatschappij

Verantwoord alcoholgebruik

Het productschap wil dat mensen op verantwoorde wijze van wijn kunnen genieten. Verreweg de meeste consumenten gaan op een verantwoorde manier om met wijn. Voor deze mensen heeft wijn te maken met genieten, ontspannen en gezellig samenzijn.

Goed alcoholbeleid erkent dat er voor- en nadelen zijn verbonden aan alcoholconsumptie en focust niet op de consumptie van de bevolking als geheel, maar op het terugdringen van de schadelijke effecten van overmatige consumptie. Matige alcoholconsumptie kan positieve effecten hebben op de gezondheid, zoals een verminderde kans op hart- en vaatziekten en op ouderdomssuikerziekte. Helaas is er ook sprake van misbruik doordat mensen teveel drinken, op te jonge leeftijd drinken of onder omstandigheden waarin dit niet gewenst is zoals bij zwangerschap, in combinatie met medicijnen, in het verkeer of op het werk.

Het beleid moet erop gericht zijn mensen te informeren over de voor- en nadelen van alcoholconsumptie, zodat zij in staat worden gesteld verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen gedrag. Gelukkig erkent ook de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport steeds meer dat het primair de burger zelf is die verantwoordelijk is voor de eigen keuzes.

De branche kiest voor een aanpak die internationaal bekend is onder 'harm reduction'. Deze benadering bestaat uit:

- het vergroten van de eigen verantwoordelijkheid van de consument;
- het beperken van de schadelijke effecten van overmatige alcoholconsumptie;
- het waar nodig veranderen van de drinkcultuur.

In de Stichting Verantwoord Alcoholgebruik (STIVA) werken de producenten en importeurs van alcoholhoudende dranken in Nederland samen aan de bestrijding van alcoholmisbruik en het promoten van verantwoorde alcoholconsumptie. De branche heeft daar groot belang bij. Alcoholmisbruik is slecht voor het individu, de samenleving en ook voor het bedrijfsleven, dat daarmee de maatschappelijke acceptatie van hun product ziet dalen. STIVA stelt zich ten doel:

- met alle betrokken partijen de dialoog te starten over een gerichte aanpak;
- het bevorderen van verantwoord marktgedrag met behulp van zelfregulering;
- het verstrekken van informatie over verantwoorde alcoholconsumptie;
- het samen met andere partijen een campagne op te zetten, gericht op het niet drinken onder de 16 jaar;
- te bepleiten dat ook jongeren aangesproken kunnen worden als zij alcoholhoudende dranken kopen, waarvoor ze de wettelijke leeftijd nog niet hebben bereikt;
- ondersteuning van voorlichtingsprogramma's voor scholen (leerlingen, leerkrachten en ouders);
- het bevorderen van onderzoek naar zowel verantwoorde als overmatige alcoholconsumptie.

Het Productschap Wijn is vertegenwoordigd in het STIVA-bestuur. De stichting heeft haar eigen beleidsvisie geformuleerd als voorzet om ook in Nederland de komende jaren tot een gerichte aanpak te komen. STIVA wil een nieuwe dialoog op gang brengen tussen alle betrokken partijen. Geen ideologische discussie, maar een debat over een praktische aanpak, gefocust op wat partijen bindt in plaats van wat hen scheidt.

Reclamecode voor alcoholhoudende dranken

Per 1 mei 2005 is de nieuwe Reclamecode voor alcoholhoudende dranken in werking getreden. In de nieuwe code is een andere indeling gemaakt van de code-artikelen naar inhoud (content) en medium (drager) van de reclame-uiting. Bovendien zijn de artikelen over jongeren duidelijker geformuleerd. Daarnaast zijn de nieuwste vormen van communicatie, zoals SMS en ringtones, opgenomen. Voortaan moet bij elke tv-, bioscoop-, theater- of besloten tv-circuitsuiting een educatieve slogan, zoals 'Geniet, maar drink met mate' worden getoond. Voorheen was dit in 40% van deze uitingen verplicht. Ook is het boetebeding met de Stichting Reclamecode ondertekend, waardoor boetes opgelegd kunnen worden bij een overtreding van de Reclamecode voor alcoholhoudende dranken. Deze boetes bedragen maximaal € 50.000.

Op 1 mei 2005 is het Reglement voor reclametoetsing vooraf in werking getreden. Reclametoetsing vooraf is verplicht voor alle tv- en radiocommercials, behalve prijsacties in het retailkanaal. De toetsingscommissie adviseert over de commercial. Deze toetsingscommissie bestaat uit de STIVA-directeur, de desbetreffende codecontactpersoon en een van de drie onafhankelijke personen die affiniteit hebben met de reclamewereld en het thema 'alcohol en maatschappij'.

Naar aanleiding van de recente discussies in de politiek over alcoholreclame wordt de code in 2008 verder aangescherpt. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Artikel 10. De tekst van dit artikel is vereenvoudigd. In bijlage 1 bij dit artikel is ter verduidelijking (niet-limitatief) een aantal verboden uitingen opgesomd.
- Artikel 17. De tekst van de handleiding is overgebracht naar het artikel. In het artikel is nu verplicht dat het maken van reclame op een voertuig altijd gepaard moet gaan met een waarschuwing dat drinken en rijden niet samengaan. De uitzondering voor vrachtwagens waarin drank wordt vervoerd blijft staan.
- Artikel 26. Naar aanleiding van de in de Tweede Kamer aangenomen motie over bioscoopreclame, is artikel 26 opgenomen. Hiermee wordt alcoholreclame bij bepaalde films uitgesloten.
- Artikel 31. Nieuw is dat de verplichting een educatieve slogan te plaatsen ook voor print gaat gelden. Daarnaast zijn in de toelichting richtlijnen opgenomen voor de wijze waarop de slogan bij voorkeur wordt getoond. Dit, omdat in de huidige situatie de zichtbaarheid nogal eens te wensen overliet.

Een gerichte aanpak

STIVA acht het van groot belang dat met zoveel mogelijk betrokken partijen een gezamenlijke strategie wordt ingezet om het alcoholmisbruik onder jongeren terug te dringen. Het gezamenlijk programma van de werkgroep alcohol en jongeren 'Het is toch niet normaal als je voor je 16^e alcohol drinkt?' dat in december 2006 aan de Tweede Kamer is aangeboden, biedt hiervoor een goede basis. Op het fundament van die aanpak moet worden voortgebouwd. Dat kan door:

- een langjarige inzet op de voorlichting aan ouders en jongeren;
- het verbeteren van de naleving en handhaving van de leeftijdsgrenzen in horeca en detailhandel. Noodzakelijk daarvoor is dat jongeren onder de 16 die alcohol kopen daarvoor in enigerlei vorm strafbaar gesteld worden;
- het stimuleren van een breed gedragen lokale aanpak;
- het aanpakken van het drinken in keten en schuren.

STIVA is graag bereid met betrokken partijen tot een bestuurlijke afspraak te komen voor de komende jaren en aan deze aanpak ook een substantiële bijdrage te leveren.

Hoofdlijnenbrief Alcoholbeleid

Op 19 november 2007 presenteerden de ministers Klink, Rouvoet en Ter Horst de Hoofdlijnenbrief Alcoholbeleid. In deze brief worden de hoofdlijnen van het in de komende jaren te voeren alcoholbeleid neergezet. In de brief werd het voorstel gedaan om gemeenten meer bevoegdheden te geven bij de bestrijding van alcoholmisbruik. Zo zouden de gemeenten zelf de leeftijdsgrens voor de verkoop van zwakalcoholhoudende drank kunnen verhogen naar 18 jaar. Daarnaast wordt in de brief het in het regeerakkoord opgenomen verbod op alcoholreclame op televisie en radio van 06.00 uur tot 21.00 uur bevestigd. Dit verbod wordt in de Mediawet geregeld. Verder wordt onderzoek aangekondigd naar prijsverhoging of verkoopbeperking van premixen.

Duidelijk is geworden dat een meerderheid in de Tweede Kamer tegen het voorstel is om gemeenten zelf de leeftijdsgrens te laten betalen en voor landelijke normen pleit. Wel mag een enkele gemeente experimenteren met de leeftijdsgrens. Hiervoor moet echter eerst de Drank- en Horecawet gewijzigd worden. Dat gebeurt waarschijnlijk niet voor 2010. Belangrijk is verder dat de Tweede Kamer zich heeft uitgesproken voor de strafbaarstelling van jongeren die alcoholhoudende dranken kopen.

STIVA-websites

De voorlichtingswebsite www.pratenoveralcohol.nl is de nieuwste website van STIVA. De website is bedoeld voor ouders/verzorgers die met hun kinderen over alcohol(gebruik) willen praten. De site is ontwikkeld in samenwerking met Europese organisaties als de European Forum for Responsible Drinking, The European Association of Teachers en The Confederation of Family Organisations in the European Union. Voor publicatie is deze uitgebreid getest in drie EU-lidstaten. Momenteel is de site in meerdere lidstaten te bezoeken (bijvoorbeeld www.talkaboutalcohol.com).

De manier waarop ouders omgaan met alcohol en met hun kinderen praten over alcohol is zeer bepalend voor het alcoholgebruik van kinderen. Zo blijkt uit onderzoek dat wanneer ouders duidelijke regels stellen en goede opbouwende gesprekken over alcoholgebruik hebben met hun kinderen, dit het risico op probleemdrinken twee jaar later sterk vermindert. De website www.pratenoveralcohol.nl is de derde STIVA-site die gericht is op het voorlichten van consumenten. Eerder werden www.genietmaardrinkmetmate.nl en www.alcoholonderde16nogevenniet.nl al gelanceerd.

Leefstijl voor jongeren

STIVA levert een bijdrage aan het lesprogramma 'leefstijl voor jongeren'. Een lesprogramma voor jongeren van 4 tot 18 jaar. Het programma richt zich erop dat jongeren zich ontwikkelen tot sociaal vaardige, betrokken en zelfstandige volwassenen.

'Soms moet je nee verkopen'

Het Productschap Wijn is betrokken bij de campagne '*Soms moet je nee verkopen*'. Onder deze slogan is een landelijk offensief ingezet tegen de alcoholverkoop aan jongeren. Door bij twijfel over de leeftijd van een jonge klant altijd en consequent naar een leeftijdsbewijs te vragen, worden jonge kopers ontmoedigd. De detailhandel wil op deze wijze bereiken dat jongeren – net als in Amerika – altijd en op eigen initiatief hun legitimatie tonen als zij alcoholhoudende drank willen kopen. Alle medewerkers die in de winkel betrokken zijn bij alcoholverkoop zijn opnieuw getraind. Hiervoor waren 10.000 dvd's beschikbaar.

BOB-campagne

Het Productschap Wijn wil uitdragen dat alcohol en verkeer niet samengaan. Het productschap draagt dan ook bij aan de BOB-campagne van 3VO. Door samenwerking van alle betrokken partijen, duidelijke normstelling en handhaving, is Nederland erin geslaagd het aantal mensen dat onder invloed rijdt

substantieel terug te dringen. BOB is onder 96% van de Nederlanders bekend. In Europees perspectief is BOB een van de meest effectieve campagnes op het gebied van rijden onder invloed gebleken door gelijktijdige inzet van voorlichting en handhaving.

Wetenschappelijk onderzoek

Stuurgroep Alcohol Research

Het Productschap Wijn financiert samen met de bier- en gedistilleerdsector onderzoek door TNO Kwaliteit van Leven naar de werking van alcohol op het menselijke lichaam. Het overleg met TNO hierover vindt plaats in de Stuurgroep Alcohol Research (SAR). Op basis van de wetenschappelijke artikelen - die mede door TNO zijn geschreven - heeft het productschap een begrijpelijke brochure over alcohol en gezondheid geschreven.

Met de andere financiers van het wetenschappelijk onderzoek is afgesproken de bijdrage aan dit onderzoek te verlagen. Tegelijkertijd wordt gezocht naar externe financiers om het onderzoek op het gewenste hoge niveau te behouden. De uitgave van de periodiek Alcohol Research is in 2006 beëindigd.

In 2006 is besloten de bijdrage vanuit de branches aan de SAR in vijf jaar (tot 2011) tot de helft te reduceren en te proberen via andere wegen financiering te verwerven. De SAR heeft in 2007 besloten om, vooralsnog tijdelijk, voor de werkzaamheden op het gebied van voorlichting een scientific communicator aan te stellen. Deze functie wordt vervuld door BS Advies, een gespecialiseerd bureau. BS Advies verzamelt de resultaten van wetenschappelijk onderzoek en communiceert deze waar nodig. Het bureau is ook verantwoordelijk voor het onderhoud van de database. Deze database bevat 60.000 artikelen over alcohol en is voor een ieder toegankelijk via internet. Het budget voor voorlichting wordt aangewend voor de scientific communicator.

Wijninformatiecentrum

Het Wijninformatiecentrum (WIC) is het voorlichtingscentrum van het Productschap Wijn. De hoofdtaken van het WIC zijn:

- het verstrekken van informatie zowel mondeling als via internet;
- het ontwikkelen van voorlichtingsmateriaal;
- het ontwikkelen, in stand houden en toegankelijk houden van de bibliotheek;
- het actueel houden van de website;
- het coördineren van en communiceren over de Nationale Wijnweek.

Zowel professionals als consumenten zijn er welkom met hun vragen over het product wijn en alle aanverwante zaken. Het WIC geeft brochures uit zoals het WIC-oogstboekje, de brochure 'Wijnwijs: de carrière van een wijndruif', cd-roms en ander praktisch informatiemateriaal over wijn. Het WIC beheert een uitgebreide bibliotheek met bekende standaardwerken en is geabonneerd op ongeveer 65 verschillende vaktijdschriften uit binnen- en buitenland. Veel informatie van het WIC is via de website www.wijninfo.nl te raadplegen. De bibliotheek is op afspraak te bezoeken.

WIC-Oogstboekje

In de jaarlijkse uitgave van het WIC-Oogstboekje zijn beoordelingen van oogstjaren en bewaaradviezen opgenomen van diverse wijngebieden/wijnlanden van de afgelopen tien jaar. Ook zijn in het oogstboekje

de kwalificaties van oogstjaren (1945-1995) opgenomen van grote wijnen, zoals Bordeaux, Bourgogne, Champagne en Port. De oplage van het boekje was in 2007 30.000 stuks.

Brochure Sulfiet in wijn

In 2007 heeft het Productschap Wijn/Wijninformatiecentrum de brochure Sulfiet in wijn ontwikkeld. Aanleiding hiervoor was dat de EU tegenwoordig wijnimporteurs verplicht om op het etiket van een wijnfles de term 'bevat sulfieten' te vermelden. Met de brochure Sulfiet in wijn kunnen wijnimporteurs hun relaties/klanten informeren over wat sulfiet is, of sulfiet gezond is en of er wijn bestaat zonder sulfiet. In het verslagjaar zijn er ruim 50.000 exemplaren van deze brochure bij het Productschap Wijn/Wijninformatiecentrum aangevraagd.

Boekje Feestelijke wijnen

In 2007 heeft het Productschap Wijn/Wijninformatiecentrum het boekje Feestelijke wijnen uitgegeven. Het boekje gaat over feestdagen, gebruiken, festiviteiten in de wereld en daarbij passende hapjes en wijnen. Wijnprofessionals konden het boekje als relatiegeschenk inzetten. Feestelijke wijnen is in een oplage van 5.000 stuks uitgegeven.

Beleidsvoornemen 2008

De Koninklijke Vereniging van Nederlandse Wijnhandelaren en het Wijninformatiecentrum hebben in 2007 het initiatief genomen om een commissie (denktank) samen te stellen. Deze denktank gaat zich buigen over generieke activiteiten voor de marketing van en communicatie over wijn in Nederland. In november 2007 hebben zich hiervoor 15 wijnprofessionals aangemeld. In februari 2008 werd de eerste brainstormsessie gehouden.

In 2008 voerden het Productschap Wijn/Wijninformatiecentrum samen met de productschappen HPA, Akkerbouw en Diervoeder een nieuw logo c.q. huisstijl in. Op 10 januari 2008 gaf minister Donner van SZW in aanwezigheid van bestuursleden en externe genodigden in het kantoorgebouw van de productschappen hiervoor het officiële startschot. De huisstijl is ontworpen door bureau PIXNFLIX Visual Communications in Rotterdam.

Nationale Wijnkeuring 2007

Op dinsdag 4 september 2007 vond in het gebouw van het Productschap Wijn de Nationale Wijnkeuring 2007 plaats. De Nationale Wijnkeuring werd georganiseerd door het Wijninstituut Nederland en het Wijngaardeniergilde Nederland. Voor de Nationale Wijnkeuring hadden 43 wijngaardeniers in totaal 135 witte, rosé, rode en mousserende wijnen ingezonden. De keuring bestond uit een analyse door een Duits wijnlaboratorium en een organoleptische beoordeling door panels van wijnprofessionals. Bij de beoordeling werd het internationale 100-puntensysteem gehanteerd. De panels hebben in totaal 8 zilveren medailles, 9 bronzen medailles en 39 WIN-keurzegels toegekend.

Nationale Wijnweek

Jaarlijks organiseert de Stichting Nationale Wijnweek de Nationale Wijnweek. Doel is het goede imago van wijn te bewaken, de culturele positie van wijn in de markt te versterken en de kennis over wijn bij de Nederlandse consument te verhogen. De stichting tracht dit te bereiken door de bijzondere eigenschappen van wijn in de eerste week van oktober extra in het zonnetje te zetten. Ook ondersteunt, coördineert en begeleidt de stichting de door anderen ontwikkelde activiteiten op het gebied van wijn, zoals opleidingen en proeverijen. De ondersteunende werkzaamheden worden verricht door het Wijninformatiecentrum. De Nationale Wijnweek 2007 werd gehouden van maandag 1 tot en met zondag 7 oktober.

Open Dag Nederlandse Wijngaarden

Samen met de Stichting Nationale Wijnweek/Wijninformatiecentrum hielden op zondag 30 september 2007 58 Nederlandse wijngaardeniers open dag voor de geïnteresseerde wijnliefhebber. De Open Dag Nederlandse Wijngaarden genoot veel belangstelling van de pers. Nederland telt inmiddels zo'n 137 wijngaarden (vanaf 1000 m²), waarvan 64 van 1 ha en groter. Het Nederlandse wijnbouwareaal bestrijkt een gebied van 175 hectare (meer dan 250 voetbalvelden) met een jaarlijkse opbrengst van zo'n half miljoen flessen.

Symposium Wijn & Marketing

Op maandag 1 oktober 2007 organiseerde het Productschap Wijn voor wijnimporteurs en vakpers de 2^e editie van het Symposium Wijn & Marketing in het World Forum Convention Center in Den Haag. Het symposium fungeerde als officieel openingsevenement van de Nationale Wijnweek 2007. Hoofdsponsor van het symposium was dit jaar JFHillebrand, Global Beverage Logistics te Rotterdam.

Het symposium stond in het teken van trade marketing. Daarnaast kwamen de thema's wijnen in de horeca, nieuwe media en consumentengedrag aan bod. Nationale en internationale gastsprekers hielden lezingen op het gebied van trade marketing en boden de genodigden nieuwe initiatieven op het gebied van internet, mobiel of digitale tv. Het symposium werd afgesloten met de uitreiking van de ScriptiePrijz Wijn 2007. Ruim 300 wijnmarketeers hebben het symposium bezocht.

Na afloop is onder de bezoekers van het symposium een enquête gehouden. Doelstelling van de enquête was om te toetsen of het Symposium Wijn & Marketing voldeed aan de behoefte van de bezoekers. In totaal vulden 173 bezoekers de enquête in. Resultaten in het kort:

- 116 respondenten vonden de opzet van het symposium goed;
- 110 respondenten vonden het symposium voor herhaling vatbaar;
- 134 respondenten vonden de opgedane kennis nuttig voor eigen praktijk;
- 150 respondenten willen volgend jaar meer inzicht krijgen in het profiel van de Nederlandse wijnconsument.

In december 2007 is het symposium samen met de hoofdsponsor en organisatoren geëvalueerd aan de hand van de resultaten van de enquête. In 2008 wordt het Symposium Wijn & Marketing opnieuw georganiseerd. Voorafgaand aan het symposium wordt marktonderzoek gedaan naar het profiel van de Nederlandse wijnconsument. Deze onderzoeksresultaten worden tijdens het symposium gepresenteerd.

De Nationale Wijnweek 2008 wordt gehouden van maandag 29 september tot en met 5 oktober.

'Brood en Wijn'

In de Ridderzaal organiseerden het Productschap Wijn en het Productschap Granen, Zaden en Peulvruchten op 7 november 2007 voor de 26^e keer de 'Brood en Wijn'-bijeenkomst. De bijeenkomst biedt politici, ambtenaren en vertegenwoordigers van het betrokken bedrijfsleven de gelegenheid om elkaar informeel te ontmoeten. De vertegenwoordigers van het bedrijfsleven zijn afkomstig uit de sectoren van beide productschappen.

De bijeenkomst stond dit jaar in het teken van de goede relaties tussen Spanje, Portugal en Nederland. Er waren toespraken van de voorzitter van het productschap, Theo Meijer, de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, mevrouw Gerda Verburg, de ambassadeur van Portugal, de heer Júlio Marcarenhas en de heer Ignacio Escobar Guerrero namens de Spaanse ambassade. De minister stond in haar toespraak stil bij de aanpak van alcoholmisbruik door jongeren. Zij bevestigde dat de wijnbranche

en het productschap daarin hun verantwoordelijkheid nemen. De bewindsvrouw was verder verheugd over de groeiende belangstelling voor de Nederlandse wijnproductie. Zij pleitte in dit kader voor een 'national brand'. Dit zou volgens haar goed kunnen aansluiten op de trend onder consumenten om meer te willen weten van de herkomst van producten. Een trend waarin ze zich als wijnconsument zeer kan herkennen. De bijeenkomst werd afgesloten met een uitgebreide wijnproeverij in combinatie met broodproducten en gerechten uit Spanje en Portugal.

Primeurwijnen

De débloccagedatum waarop de primeurwijnen voor de verkoop aan particulieren mogen worden vrijgegeven is, zoals de Franse wetgeving voorschrijft, de derde donderdag in november. In 2007 viel de débloccagedatum op donderdag 15 november om 0.00 uur. De kwaliteitsprimeurwijnen mogen vóór deze datum niet in voor publiek toegankelijke ruimten aanwezig zijn.

De Franse voorschriften voor de aflevering van de wijn zijn in de Nederlandse regelgeving overgenomen in de vorm van een verordening van het productschap. De data worden, indien nodig, bij voorzittersbesluit aangepast aan de Franse regelgeving. Met de verordening wordt bovendien voorkomen dat er onder de importeurs een race tegen de klok ontstaat. De Interne Auditdienst van het HPA controleert de naleving van deze verordening. In 2007 zijn geen overtredingen geconstateerd. Voor Franse landwijn en Italiaanse Vino Novello zijn eveneens débloccagedata van kracht. Deze data zijn eveneens bij bestuursbesluit bekendgemaakt.

Wijnpemning

Het Productschap Wijn kan de Wijnpemning toekennen aan iemand die zich door zijn activiteiten verdienstelijk heeft gemaakt voor de wijnbranche. Kandidaten worden in principe niet door het productschap genomineerd maar worden voorgedragen door bijvoorbeeld hun werkgever of een relatie. In 2007 is de Wijnpemning driemaal uitgereikt.

Medebewind

Het Productschap Wijn speelt een actieve rol bij het tot stand komen van verordeningen in Brussel. Samen met een vertegenwoordiger van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit neemt het productschap deel aan vergaderingen in Brussel.

Hervorming van de Europese wijnmarkt

De Europese Commissie heeft in juli 2007 voorstellen aangenomen voor een ingrijpende hervorming van de gemeenschappelijke marktordening voor wijn. De hervorming heeft tot doel het concurrentievermogen van de producenten uit de Europese Unie te verhogen, markten te heroveren, vraag en aanbod in evenwicht te brengen, de regels te vereenvoudigen en de beste tradities van de wijnbouw in de EU in stand te houden.

Sleutel tot het welslagen van de hervorming is een beter gebruik van de begrotingsmiddelen (1,3 miljard euro), die op het huidige niveau worden gehandhaafd. De voorstellen houden in dat alle niet efficiënt gebleken marktondersteunende maatregelen vanaf 1 augustus 2008 worden afgeschaft. Dit betreft verschillende soorten van distillatie, particuliere opslagsteun, en uitvoerrestituties. De toevoeging van suiker ter verhoging van het alcoholgehalte van wijn (chaptalisatie) werd verboden. Dit geldt ook voor de steun voor most die bestemd is voor verrijking - een maatregel die werd ingevoerd om de hogere kosten ten opzichte van chaptalisatie te compenseren. Veel lidstaten, waaronder Nederland, hebben bezwaar aangetekend tegen het verbod op chaptalisatie. Eind december 2007 werd er een politiek akkoord bereikt over de hervormingen in de wijnmarkt, waarbij de scherpste kantjes van de voorstellen afgehaald werden.

Belangrijke punten waarover overeenstemming is bereikt, zijn:

- Chaptalisatie blijft toegestaan, hoewel de maximale niveaus van verrijking met suiker iets worden verlaagd. Indien zich uitzonderlijke klimatologische omstandigheden voordoen, kunnen de lidstaten de Commissie verzoeken om verhoging van het niveau van verrijking.
- Steun voor het gebruik van most. Deze steunmaatregel blijft nog vier jaar in zijn huidige vorm bestaan. Na deze overgangperiode, wordt de steun afgeschaft en kunnen wijnproducenten een bedrag ontvangen uit de nationale enveloppe.
- Nationale financiële enveloppes. Dit moet de lidstaten in staat stellen maatregelen op hun eigen situatie toe te snijden. Het bedrag per lidstaat wordt berekend op basis van het wijnbouwareaal, de productie en de historische uitgaven. De maatregelen kunnen betrekking hebben op afzetbevordering in derde landen, steun voor het gebruik van most in plaats van suiker, herstructurering/omschakeling van wijngaarden, steun voor groen oogsten, nieuwe vormen van crisisbeheer, zoals verzekering tegen natuurrampen, en de financiering van de administratieve kosten van het opzetten van sectorale onderlinge fondsen. Voor Nederland is overigens geen financiële enveloppe vastgesteld.
- Uitfasering van distillatiemaatregelen. Het is de bedoeling dat in een overgangperiode van vier jaar deze maatregelen worden afgeschaft.
- Oenologische praktijken. De verantwoordelijkheid voor de goedkeuring van nieuwe of van wijzigingen van bestaande oenologische praktijken wordt overgedragen aan de Commissie. Nog nagegaan wordt of de oenologische praktijken, die al binnen de OIV zijn aanvaard, ook op de EU-lijst van aanvaarde praktijken kunnen worden gezet.
- Beter regels voor de etikettering. Het concept van kwaliteitswijn uit de EU wordt gebaseerd op de geografische oorsprong (in bepaalde gebieden voortgebrachte kwaliteitswijn). De groep wijnen met een geografische aanduiding wordt opgesplitst in wijn met een beschermde geografische aanduiding en wijn

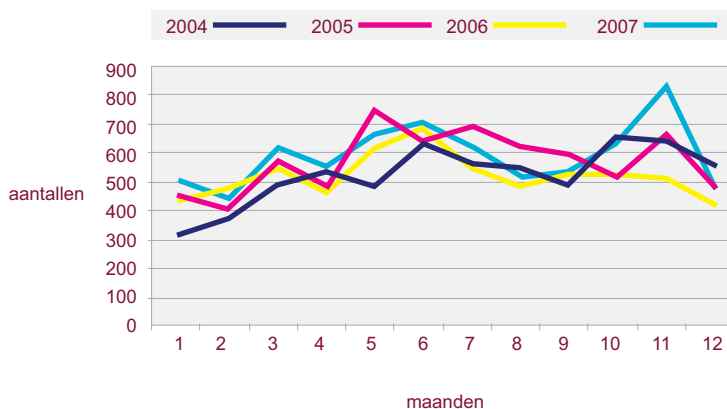
met een beschermde oorsprongsbenaming. Met deze nieuwe voorschriften wordt ingegaan op de vraag van de consument naar eenvoudiger regels. Op EU-wijn zonder een geografische aanduiding mogen straks wellicht wel het druivenras en het oogstjaar op het etiket worden vermeld. Bepaalde traditionele termen en flesvormen blijven beschermd.

EU-wijnproductie

Volgens de laatste prognose (november 2007) bedraagt de totale Europese wijnproductie in het seizoen 2007-2008 ruim 169 miljoen hectoliter. Dit is ruim 7% minder dan de productie van vorig seizoen (zie tabel).

Land	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Spanje	39.419	47.300	49.926	40.446	42.475	42.000
Griekenland	3.085	3.815	4.295	3.997	3.900	3.400
Duitsland	9.984	8.289	10.147	9.256	9.000	10.001
Portugal	6.651	7.283	7.483	7.253	7.390	6.000
Italië	46.200	46.650	55.000	53.062	49.729	45.000
Luxemburg	154	123	156	135	125	140
Frankrijk	51.966	47.519	58.845	53.314	55.000	47.000
Oostenrijk	2.599	2.556	2.734	2.264	2.274	2.549
Hongarije	3.500	3.900	5.272	3.567	3.600	3.700
Slovenië	900	867	1.031	887	700	920
Cyprus	240	400	414	196	214	183
Tsjechië	495	510	545	438	490	300
Slowakije	332	540	409	400	400	290
Roemenië	5.555	6.166	2.602	5.500	5.015	5.500
Bulgarije	2.400	2.314	1.961	1.821	1.900	2.090
Malta	62	70	70	70	65	65
Overige EU landen	12	18	22	20	25	92
Totaal	173.554	178.320	200.912	182.626	182.302	169.230

X 1000 hl

Afgeven importcertificaten

Het Hoofdproductschap Akkerbouw geeft invoercertificaten af voor de import van wijn uit niet-EU-lidstaten, indien de in te voeren hoeveelheid 30 hectoliter of meer is. Hieruit blijkt dat in 2007 in totaal 7.106 certificaten zijn afgegeven. Dit is een stijging van 862 certificaten ten opzichte van 2006. De in 2007 geïmporteerde hoeveelheid bedroeg iets meer dan 74 miljoen, ruim 4% meer dan het jaar ervoor. Bij vergelijking van de certificaathoeveelheden en de CBS-geregistreeerde invoer is in enkele gevallen sprake van een tegengestelde trend. Omdat een certificaat de lopende maand, plus vier geldig is, kunnen wijzigingen van de certificaathoeveelheden vertraagd doorwerken in de feitelijke invoer.

Nederlandse wijnproductie

In 2007 waren bij het Productschap Wijn 91 wijnproducenten geregistreerd met een totaal areaal van bijna 115 hectare. Belangrijk issue in het verslagjaar betrof de lijst met toegestane druivenrassen. Om de kwaliteit van de wijnproductie te bevorderen, bepaalt de EU namelijk dat wijn uitsluitend mag worden geproduceerd van druivenrassen die in Nederland zijn toegestaan. Als wijn wordt geproduceerd van een druivenras dat niet voorkomt op de lijst met toegestane rassen, kunnen wijnproducenten dit ras bij het productschap aanmelden en verzoeken om dat ras voorlopig toe te staan. Bij dit verzoek moet dan wel aanvullende informatie worden verstrekt over de grootte van de aangeplante oppervlakte, het aantal druivenstokken en van welke kruising het druivenras afkomstig is. Wijn die gemaakt is van rassen die op de voorlopige lijst staan, mogen echter uitsluitend als tafelwijn worden verkocht en niet als landwijn. Er zijn in ons land 46 rassen aangemeld om toegelaten te worden.

Als een ras is aangemeld voor de voorlopige lijst, doet het Productschap Wijn onderzoek naar de geschiktheid van dat ras. Wanneer uit het onderzoek blijkt dat het ras geschikt is voor wijnproductie in Nederland, wordt het naar de lijst van toegestane rassen verplaatst. Als het ras niet geschikt is voor wijnproductie in Nederland mag het ras niet meer worden gebruikt. In dat geval dienen de wijnstokken binnen 15 jaar te worden gerooid, tenzij de productie uitsluitend voor consumptie door het gezin van de wijnbouwer is bestemd. Zo'n onderzoek naar geschiktheid kan jaren in beslag nemen. Een eerste fase van dit onderzoek is eind 2007 afgerond.

Net als in 2007 heeft het Productschap Wijn er toe bijgedragen dat het gewasbeschermingsmiddel Exact (ter bestrijding van meeldauw) ook in 2008 gebruikt kan blijven worden. Deze vrijstelling is tot stand gekomen met de Nederlandse Fruittelers Organisatie.

Financiën

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de financiën van het productschap. Er wordt aandacht besteed aan de balans per 31 december 2007, de financiële resultaten over 2007, de de heffingen, financiële relaties en andere relevante aspecten.

Balans per 31 december 2007

Activa		Passiva	
Financiële vaste activa	1.828.300	Eigen vermogen	
		* Algemene reserve	-2.586.800
Vlottende activa	1.465.300	* Bestemmingsreserves	2.531.400
		* Bestemmingsfondsen	-
Liquide middelen	17.400		55.400
		Vlottende passiva	3.366.400
Totaal activa	3.311.000	Totaal passiva	3.311.000

De financiële vaste activa zijn belegd conform de richtlijnen die zijn opgenomen in de Verordening HPA beleggingsbeleid akkerbouwproductschappen 2004. De belegde gelden zijn ingelegd in het FIDO-fonds (Financiering Decentrale Overheden) van Robeco.

De vlottende activa hebben in hoofdzaak betrekking op debiteuren en nog te factureren bedragen. Waardering vindt plaats tegen nominale waarde onder aftrek van een, op basis van risicoanalyse, vastgestelde voorziening voor oninbaarheid.

De liquide middelen betreffen vrij opeisbare banktegoeden.

Het eigen vermogen bestaat overeenkomstig artikel 31 van de Verordening Financiën Bedrijfslichamen 1999 (VFB 1999) van de SER uit de som van de algemene reserve, de bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen. Op grond van artikel 34 van de VFB 1999 hanteert de SER als norm dat de som van de algemene reserve en de bestemmingsreserves niet meer mag zijn dan het totaal van de lasten over het verslagjaar. Op 31 december 2007 bedroeg de som van de algemene reserve en de bestemmingsreserves circa 0 % van het totaal van de lasten uit normale bedrijfsuitoefening over het jaar 2007.

Onder de vlottende passiva zijn onder andere opgenomen de rekeningcourantverhoudingen met de akkerbouwproductschappen, de crediteuren, evenals de nog te betalen en vooruit ontvangen bedragen.

Er zijn geen 'niet uit de balans blijkende verplichtingen' en financiële risico's voor het productschap te melden.

Financiële resultaten over 2007

De baten van het productschap (uit normale bedrijfsuitoefening) zijn voor circa 89% afkomstig uit de opbrengsten van de financierings- en bestemmingsheffingen. De tarieven worden jaarlijks bij verordening door het bestuur vastgesteld. De overige baten betreffen voornamelijk de doorbelasting van activiteiten aan de overige akkerbouwproductschappen.

Bij de personeelskosten over 2007 wordt opgemerkt dat, door het nemen als last van de per 31 december 2007 nog te betalen vakantiedagen, de personeelskosten een bedrag van circa € 15.100 hoger zijn dan mocht worden verwacht. Ook wordt, wat betreft de onder de personeelskosten opgenomen pensioenkosten, opgemerkt dat vanaf 2006 de pensioentoezeggingen zijn gebaseerd op een middelloonregeling. De jaarlijks te betalen premie is gebaseerd op een doorsneepremie die voor alle aangesloten productschappen gelijk is. Afhankelijk van de hoogte van de dekkingsgraad wordt een korting verleend op de te betalen premie. De premie wordt opgebracht door de werkgevers en werknemers in de verhouding 2/3 werkgevers en 1/3 werknemers. Vanaf 2007 wordt een beperkte premie in rekening gebracht van 3% van de pensioengrondslag (2% werkgevers en 1% werknemers). In 2007 bedraagt het betaalde werkgeversdeel € 6.400.

Circa 1,1 miljoen euro is bestemd voor projecten voor de wijnbranche. Deze projecten worden uitgevoerd door derden, waarmee het productschap een financiële relatie onderhoudt, zoals TNO, STIVA en SAR. De rekening van baten en lasten van het Productschap Wijn voor het jaar 2007 is als volgt:

	Totaal generaal	Bestuur en algemeen	Markt	Product en dienst	Arbeid
Baten					
Heffingen	2.209.500	772.500	130.100	1.194.000	112.900
Retributies	-	-	-	-	-
Diensten aan derden	131.000	131.000	-	-	-
Rente	125.600	70.600	-	55.000	-
Vergoeding opgedragen taken	-	-	-	-	-
Niet bestede subsidies / diensten door derden	-	-	-	-	-
Overige baten	26.900	6.600	-	20.000	300
Totaal baten	2.493.000	980.700	130.100	1.269.000	113.200
Lasten					
Personeelskosten	519.200	519.200	-	-	-
Reis-, verblijf- en representatiekosten	39.300	39.300	-	-	-
Huisvestingskosten	37.600	29.400	-	8.200	-
Bureaunkosten	165.900	120.100	100	45.700	-
Vergaderkosten	41.800	33.800	-	8.000	-
Financiële relaties	1.073.600	-	130.000	872.900	70.700
Diensten door derden	571.000	523.400	-	5.100	42.500
Overige lasten	1.300	1.200	-	100	-
Subtotaal lasten	2.449.700	1.266.400	130.100	940.000	113.200
Interne overboekingen	-	-	-	-	-
Totaal lasten	2.449.700	1.266.400	130.100	940.000	113.200
Resultaat uit normale bedrijfsuitoefening					
	43.300	(285.700)	-	329.000	-
Aanvullende financieringsheffing (ter aanvulling van de reserves)	1.913.400	1.913.400	-	-	-
Restitutie heffingen (inclusief interest)	(7.683.900)	(7.683.900)	-	-	-
Totaal bijzondere baten en lasten	(5.770.500)	(5.770.500)	-	-	-
Resultaat inclusief bijzondere baten en lasten	(5.727.200)	(6.056.200)	-	329.000	-
Stand van de reserves					
Reserve 01/01	5.671.800	3.469.400	-	2.202.400	-
Resultaat 2007	(5.727.200)	(6.056.200)	-	329.000	-
Reserve 31/12	(55.400)	(2.586.800)	-	2.531.400	-

Heffingen

Het bestuur staan twee heffingsinstrumenten ter beschikking om de activiteiten van het productschap te financieren. De kosten verbonden aan de organisatie en aan het bestuur worden gefinancierd met behulp van een financieringsheffing. Voor bijzondere doeleinden (bijvoorbeeld onderzoek) zijn bestemmingsheffingen van toepassing; de baten komen terecht in speciaal daarvoor door het bestuur ingestelde fondsen. Het streven van het bestuur is gericht op een sluitende begroting, zij het dat in verband met de hoogte van de reserve daarbij enige ruimte tot flexibiliteit bestaat.

De baten zijn hoofdzakelijk afkomstig van de financieringsheffing die ingevolge de Verordening W Financieringsheffing Wijn jaar 2007 wordt opgelegd, de aanvullende financieringsheffing die ingevolge de Verordening W Aanvullende Financieringsheffing Wijn jaar 2007 wordt opgelegd en de bestemmingsheffing die ingevolge de Verordening W Bestemmingsheffing Wijn jaar 2007 wordt opgelegd. De heffingen zijn verschuldigd ter zake van de invoer dan wel de uitslag van wijn in de zin van de Wet op de accijns.

De heffing is verschuldigd voor het in de handel brengen van wijn, waarvoor accijns moet worden betaald. Vanaf 1 januari 2007 bedraagt de financieringsheffing € 0,22 en de bestemmingsheffing € 0,39 per hectoliter wijn. Vanaf 1 april 2002 is een aanvullende financieringsheffing ingesteld ter hoogte van € 0,53 per hectoliter. Deze heffing is bedoeld voor de aanvulling van de reserves van het Productschap Wijn. Nu de rechterlijke uitspraak het productschap noopt tot terugbetaling van heffingsgelden is de aanvullende financieringsheffing over 2006 zoveel mogelijk (tegelijktijd) verrekend met het bedrag dat op grond van de gerechtelijke uitspraak wordt terugbetaald aan de importeurs.

	tarieven per hectoliter	
	Jaarrekening 2007	Jaarrekening 2006
Financieringsheffing	0,22	0,22
Aanvullende financieringsheffing	0,53	0,53
Milieu / Wijn en Wijnproducten	0,39	0,56
Totaal	1,14	1,31

Financiële relaties

Bij het aangaan van financiële relaties door het Productschap wordt vastgesteld of deze relatie voldoet aan de PBO-toets:

1. het doel van de financiële relatie is herleidbaar tot de taken en bevoegdheden van het productschap, bedoeld in artikel 71 van de Wet op de bedrijfsorganisaties en in zijn instellingsbesluit;
2. het doel van de financiële relatie is niet of niet goed te bereiken door financiering door privaatrechtelijke organisaties;
3. het productschap kan de desbetreffende activiteiten niet of niet goed zelf uitvoeren;
4. de activiteiten komen in beginsel ten goede aan alle ondernemingen waarvoor het productschap is ingesteld, of die behoren tot een bepaalde branche of sector binnen zijn werkingsfeer, en de daarbij betrokken personen;
5. er is voorzien in een tijdige evaluatie van de doelmatigheid en de doeltreffendheid van de financiële relatie.

Ad 1: Het productschap heeft tot taak het algemeen belang te dienen en de bedrijfsuitoefening te bevorderen van de ondernemingen waarvoor zij is ingesteld. Verder dient het productschap het gemeenschappelijk belang van die ondernemingen en de daarbij betrokken personen te behartigen. Het productschap geeft hier invulling aan door het zelf uitvoeren dan wel het begeleiden van activiteiten door inzet van menskracht en expertise.

Ad 2: Het productschap financiert alleen activiteiten die herleidbaar zijn tot de taken van het productschap en die ten goede komen aan alle ondernemingen waarvoor het productschap is ingesteld. Is het doel ook te bereiken door financiering door private organisaties, dan is financiering door het productschap niet aan de orde.

Ad 3: In het geval dat het productschap een activiteit niet zelf kan uitvoeren is de vraag aan de orde of (mede)financiering door het productschap wenselijk is. Het productschap richt zich in dat geval vooral op het beoordelen van projectaanvragen, het toezicht houden op de uitvoering (mede op basis van inhoudelijke en financiële (voortgangs)rapportages) en het beoordelen van de evaluatie, doelmatigheid en doeltreffendheid van de financiële relatie.

Ad 4: De activiteiten van het productschap komen ten goede aan alle ondernemingen waarvoor het productschap is ingesteld. Alle onderzoeksresultaten zijn openbaar en toegankelijk voor alle bedrijfsgenoten.

Ad 5: Na beëindiging van een financiële relatie dient te worden getoetst op doelmatigheid en doeltreffendheid van de financiële relatie.

De belangrijkste financiële relaties met niet-dragende organisaties betreffen (niet-dragende) organisaties vanaf € 50.000:

Hoofdfunctie / naam organisatie	Omschrijving activiteit / project / relatie	Rekening 2007
Stichting Verantwoord Alcoholgebruik	Voorlichting verantwoord alcoholgebruik	120.100
Gfk Panelservices	Marktonderzoek	58.900
TNO Voeding	Wetenschappelijk onderzoek	57.300
PVAD	Voorlichting verantwoord alcoholgebruik	50.000
Totaal niet-dragende organisaties		286.300

De belangrijkste financiële relaties met dragende organisaties betreffen:

Hoofdfunctie / naam organisatie	Omschrijving activiteit / project / relatie	Rekening 2007
Koninklijke Vereniging van Nederlandse Wijnhandelaren	Werkzaamheden regelgeving	343.300
Centraal Bureau Levensmiddelenhandel	Werkzaamheden regelgeving	67.600
CNV FNV	Verankering Arbeid	18.000
Totaal dragende organisaties		428.900

Bezoldiging voorzitter

De voorzitter van het Productschap Wijn is ook voorzitter van de productschappen Diervoeder, Akkerbouw en HPA. De bezoldiging van de voorzitter is geregeld in de Verordening HPA bezoldiging voorzitter 2004. Deze verordening is gebaseerd op de Verordening regels en richtlijnen vergoedingen bedrijfslichamen van de Sociaal-Economische Raad. Sinds 1 maart 2006 is de Wet Openbaarmaking uit Publieke middelen gefinancierde Topinkomens van kracht. De wet regelt dat een instelling die overwegend uit publieke middelen is gefinancierd, jaarlijks het belastbaar jaarinkomen van functionarissen publiceert, indien dit belastbaar jaarloon uitstijgt boven een vastgesteld gemiddeld ministersalaris (voor 2007 vastgesteld op € 169.000). Deze situatie doet zich bij de akkerbouwproductschappen niet voor.

Vergoedingen bestuursleden

Het bestuur van het productschap heeft een verordening vastgesteld waarin vacatiegelden en overige vergoedingen zoals reis- en verblijfkosten zijn geregeld. Basis voor deze verordening is de Verordening regels en richtlijnen bedrijfslichamen van de Sociaal-Economische Raad 2005-2006. Deze is te vinden op de website van het Productschap Wijn (www.wijninfo.nl).

Nadere, meer gedetailleerde gegevens over de bezoldiging van de voorzitter en de vergoedingen van bestuursleden worden opgenomen in de jaarrekening. De jaarrekening 2007 wordt in de vergadering van het bestuur van 26 maart 2008 vastgesteld en gepubliceerd op de website van het productschap (www.wijninfo.nl).

Bijlage 1 Bestuur

De 15 leden van het bestuur van het Productschap Wijn zijn aangewezen door organisaties van werkgevers en werknemers op het gebied van:

- de be- en verwerking van wijn;
- het agentuurbedrijf in wijnen;
- de invoerhandel/groothandel in wijn;
- de binnenlandse handel in wijnen;
- de detailhandel in wijnen.

In het verslagjaar is het bestuur van het Productschap Wijn vijfmaal bijeen geweest: op 16 januari, 7 maart, 30 mei, 26 juni en 8 november. Bij Koninklijk Besluit van 30 januari 2006 was tot voorzitter van het bestuur van het Productschap Wijn de heer Th.A.M. Meijer benoemd voor de zittingsperiode 1 januari 2006 – 31 december 2007. Plaatsvervangend voorzitter waren de heer R.W. Smit en J. Martens. Secretaris van het bestuur was de heer mr J.N. Burghoorn.

Samenstelling van het bestuur van januari 2007 - december 2007

Th.A.M. Meijer - voorzitter
mr J.N. Burghoorn - secretaris

Werkgevers

De be- en verwerking van wijn	leden	plv leden
De Koninklijke Vereniging van Nederlandse Wijnhandelaren, Amsterdam	R.W. Smit	J.J.C. Kwast
Het agentuur van wijnen	leden	plv leden
De Vereniging van Agenten, Commissionairs, Makelaars en Taxateurs in Wijn en Gedistilleerd, Amsterdam	P. Wielinga	I. Hogerdijk
De invoerhandel in wijnen, tevens groothandel	leden	plv leden
De Koninklijke Vereniging van Nederlandse Wijnhandelaren, Amsterdam	X.P. Kat T.C. van der Hoek RA mr R.J.B. Wallast Groenewoud	drs J.A.E. van Dams D.R. Bosma P.R. Blom

De groothandel in wijnen, voor zover niet de invoerhandel	leden	plv leden
--	--------------	------------------

De Federatie van de Groothandel in Levensmiddelen, Leidschendam	E. Fischer	C.N. den Otter
---	------------	----------------

De detailhandel in wijnen	leden	plv leden
----------------------------------	--------------	------------------

De SlijtersUnie, Eindhoven	R. Berkers	J. Schaap
Het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel, Leidschendam	mr M.J. Roos H.H. van der Geest	M.J.B. Jansen M.J.B. Jansen

Werknemers

De be- en verwerking van wijn, het agentuurbedrijf van wijnen, de invoerhandel in wijnen tevens groothandel, de groothandel in wijnen en de detailhandel in wijnen	leden	plv leden
---	--------------	------------------

FNV Bondgenoten, Utrecht	L.F. van Beers A.A.M. Steijaert J. Martens J.A.W. Boekenoogen	J.A.M. Bergervoet J.A.M. Bergervoet J.A.M. Bergervoet G.D. van Gelswijk
CNV Dienstenbond, Hoofddorp De Unie, Culemborg	drs M. de Kool W.H. Segboer	G.B. Rijzinga C. Elzenga

Dagelijks Bestuur

	leden	plv leden
	R.W. Smit T.C. van der Hoek RA mr M.J. Roos J. Martens W.H. Segboer	mr R.J.B. Wallast Groenewoud R. Berkers M.J.B. Jansen J.A.W. Boekenoogen

In het verslagjaar is het dagelijks bestuur zesmaal bijeen geweest, op 16 januari, 7 maart, 16 mei, 30 mei, 26 september en 8 november.

Bijlage 2 Commissies

Commissie Sociaal-Economische Aangelegenheden

De Bestuurscommissie Sociaal-Economische Aangelegenheden is ingesteld bij het Besluit W Commissies Wijn 2004. Deze commissie heeft als taak de Arbo-activiteiten in de wijnbranche te begeleiden in het voorbereidings- en uitvoeringstraject en de activiteiten te coördineren. De commissie heeft een adviserende taak naar het bestuur van het Productschap Wijn. In 2007 is de commissie tweemaal bijeen geweest.

Leden	Organisatie
J.J.M. van Well	CBL
drs M. de Kool	CNV
W.H. Segboer	De Unie
J. Martens	FNV Bondgenoten
mr R.J.B. Wallast Groenewoud	KVNW
R. Berkers	SlijtersUnie

Commissie Marktonderzoek

De Bestuurscommissie Marktonderzoek is ingesteld bij het Besluit W Commissies Wijn 2004. Deze commissie heeft tot taak het jaarlijks onderzoek naar de koop- en consumptiegewoonten van wijn van de Nederlandse consument te begeleiden. In 2007 is de commissie eenmaal bijeen geweest.

Leden	Organisatie
mr M.J. Roos	CBL
W.H. Segboer	De Unie
J.A.W. Boekenoogen	FNV Bondgenoten
R.P.C. Gogelein	KVNW
M.F.H. Donders	KVNW
mr R.J.B. Wallast Groenewoud	KVNW
R. Berkers	SlijtersUnie

Commissie Milieuaangelegenheden

De Bestuurscommissie Milieuaangelegenheden is ingesteld bij het Besluit W Commissies Wijn 2004. Deze commissie heeft als taak het beleid voor te bereiden en het bestuur te adviseren over milieuaangelegenheden met betrekking tot wijn en (glas)verpakkingen en omverpakkingen voor wijnen.

Leden	Organisatie
mr M.J. Roos	CBL
W.H. Segboer	De Unie
L.F. van Beers	FNV Bondgenoten
L.F. van Beers	KVNW

Stuurgroep Wijninformatiecentrum

De Stuurgroep Wijninformatiecentrum is ingesteld bij het Besluit W Stuurgroep WIC 2004. Het Wijninformatiecentrum vervult een belangrijke rol in de informatievoorziening en kennisoverdracht van wijn en is opgericht om de wijnbranche te ontlasten van de vele vragen over het product wijn. Naast het beantwoorden van vragen van consumenten en branchegeenoten over wijn, verspreidt het Wijninformatiecentrum ook actief generieke informatie. De stuurgroep begeleidt de activiteiten van het Wijninformatiecentrum.

In 2007 is de stuurgroep driemaal bijeen geweest.

Leden	Organisatie
E. Fischer	CBL
W.H. Segboer	De Unie
J.A.W. Boekenoogen	FNV Bondgenoten
J.A.M. van de Kant	VvA
mr R.J.B. Wallast Groenewoud	KVNW
R. Berkens	SlijtersUnie

Bijlage 3 Secretariaat Productschap Wijn

mr Hans N. Burghoorn
secretaris

Paul R. Kooijman
Internationale zaken en milieuaangelegenheden

Josée van Rooij Bcomm, vinoloog
PR & Communicatie

Jaap Oosterbroek BBA
Marktonderzoek en levensmiddelenwetgeving

drs Loes E. van Kampen, vinoloog
Onderwijs en sociaal-economische aangelegenheden

Cobi S.W. Bish, vinoloog
Servicedesk

Irene B. Paap
Servicedesk

Fleur Wallace
Servicedesk

Bijlage 4 Lijst met afkortingen

AOC	Appellation d'Origine Controlée
CBb	College van Beroep voor het bedrijfsleven
CBL	Centraal Bureau Levensmiddelenhandel
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CNV	Christelijk Nationaal Vakverbond
EU	Europese Unie
FNV	Federatie Nederlandse Vakbeweging
HPA	Hoofdproductschap Akkerbouw
KVNW	Koninklijke Vereniging van Nederlandse Wijnhandelaren
NWW	Nieuwe Wereld Wijnlanden
OIV	Organisation Internationale de la Vigne et du Vin
OTA	Ochratoxine A
PVAD	Platform Verkoop Alcoholhoudende Drank voor thuisgebruik
PBO	Publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie
PW	Productschap Wijn
RI&E	Risico-inventarisatie en -evaluatie
SAR	Stuurgroep Alcohol Research
SER	Sociaal-Economische Raad
STIVA	Stichting Verantwoord Alcoholgebruik
SVM PACT	Stichting Verpakking en Milieu
SWEN	Stichting WijnExamens Nederland
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
VWA	Voedsel en Waren Autoriteit
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WIC	Wijninformatiecentrum

Colofon

Uitgave

Productschap Wijn / Wijninformatiecentrum
Stadhoudersplantsoen 12
Postbus 29739
2502 LS Den Haag
I www.wijninfo.nl
W wap.wijn.nl
I-mode i.wijn.nl

Productschap Wijn
T (070) 370 83 47
F (070) 370 84 08
E pw@wijninfo.nl

Wijninformatiecentrum
T (070) 370 83 26
F (070) 370 84 08
E wic@wijninfo.nl

Productie

Afdeling Communicatie HPA

Ontwerp en uitvoering

PIXNFLIX visual excitement B.V.
I www.pixnflix.nl

Foto

Productschap Wijn

PRODUCTSCHAP WIJN

Productschap Wijn | Stadhoudersplantsoen 12 | Postbus 29739 | 2502 LS Den Haag
T 070 370 83 47 | F 070 370 82 90 | E pw@wijninfo.nl | www.wijninfo.nl